

Jeanette van Beilen

En ...

MARYKE

gaat ook uit

UITGAVE VAN W. D. MEINEMA N.V. — DELFT

En . . . Marijke gaat óók uit

„Stoute Pe-tro-nel-la,” moppert Riteke tegen haar pop (blz. 7).

En . . . Marijke gaat óók uit

door

Jeanette van Beilen

Gefillustreerd door Adri Alindo

Derde druk

W.D.MEINEMA N.V. — DELFT

„Wat doe je?” vraagt Riteke nieuwsgierig.

„Ik maak een verlanglijstje,” antwoordt Marijke. „Over dertig daagjes ben ik al jarig.”

De meisjes zitten op het grasveld. In de tuin van Marijkes huis.

Het is zomer. De lucht is blauw. De zon schijnt. En in de pereboom zingt een merel. Zijn zwart verenpakje glanst. Zijn snavel is helder-geel.

Marijke heeft een schrift gekregen. Een dik, nieuw schrift. Ze mag er in tekenen, heeft moeder gezegd. Daarom kreeg ze ook nog een groot, bruin potlood.

„Wat vraag je?” Riteke buigt zich naar haar vriendinnetje toe. „Wat wil je hebben voor je verjaardag?”

„Een heleboel,” zegt Marijke.

„Natuurlijk. Je moet een reuze-lijst maken. Dan weet iedereen wat hij kan geven,” zegt Riteke wijs.

„Wat geef jij?” Marijke kijkt Riteke aan. Ze houdt haar hoofd een beetje scheef.

Ja, op deze vraag kan Riteke niet zo gauw een antwoord geven. Daar moet ze eerst eens over denken.

Ze pakt haar pop, die tussen de rozen ligt. Ze bromt: „Foei, jij mag niet tussen de bloemen liggen. Je maakt ze stuk. Kijk eens wat je gedaan hebt? Je hebt die rode roos stuk gemaakt. Stoute Pe-tro-nel-la . . .”

Voorzichtig probeert Riteke of ze de bloem die treurig op de grond ligt, weer rechtop kan zetten. 't Lukt niet. Als ze haar hand wegtrekt, valt de roos weer in het zand. „Jouw schuld,” moppert Riteke. Ze kijkt schuin naar

het huis van Marijke. Als Marijkes moeder ziet wat er met een van haar prachtige rozen gebeurd is, dan . . . Marijke ziet de arme roos ook. „Ik weet wat,” roept ze. „Ik zet hem in een vaas. En dan zetten we de vaas op het speeltafeltje. Net zoals in de kamer . . . En . . .”

„Ja, dat is leuk,” vindt ook Riteke.

Marijke holt de tuin door. Haar blonde paardestaart hupt op en neer.

In een van de keukenkastjes bewaart moeder bloemen-vasen. Marijke pakt de kleinste. Ze houdt het vaasje onder de kraan. Ze vult het tot aan de rand. Nu moet ze natuurlijk heel langzaam terug lopen.

Riteke zet heel voorzichtig de roos er in. Wat deftig staat nu de bloem op het speeltafeltje.

Wat deftig staat nu de bloem op het speeltafeltje.

„Mooi,” vindt Marijke.

Opeens beginnen Ritekes ogen te glinsteren.

„O, nu weet ik wat jij van mij krijgt op je verjaardag.

Nu weet ik het. Schrijf maar op,” commandeert ze.

„Wat?” vraagt Marijke.

„Een vaas,” zegt Riteke gewichtig.

Een vaas, denkt Marijke. Een vaas . . . Wat heb je dáár nou aan.

Langzaam schrijft ze: een vaas.

„Wat vraag je nog meer?”

„Een autoped,” zegt Marijke vlug. „En een reismandje voor mijn pop. En ja, weer een nieuwe pop.”

Ze kijkt schuin naar de grote pop van haar vriendinnetje. „En een armband. En een ringetje. Eén met een rode steen. Ik vind een rode steen veel mooier dan een groene. Jij ook?”

„Veel mooier,” knikt Riteke.

Het duurt heel lang voor Marijke al die moeilijke woorden heeft opgeschreven.

Als ze eindelijk klaar is, zegt Riteke: „Nu moet je nog lekkers vragen. Repen. En taartjes. Tien repen. En honderd taartjes.”

Marijke rolt bijna om van de lach.

„Ha, ha, honderd taartjes.”

Riteke moet er ook heel erg om lachen. Ze valt tegen Marijke op. Tegen Marijke. Ja, maar ook tegen het tafeltje. Het tafeltje wankelt. Het valt met een plof in het gras. Het vaasje met de mooie roos valt in het grind. Krik-krak, zegt het zacht.

Marijkes ogen zijn plotseling heel groot en rond. En Riteke is vuurrood van de schrik. Ze krabbelt haastig overeind. Ze grijpt pop Pe-tro-nel-la bij haar linkerbeen. En dan holt ze het tuinpad over. Gauw weg, voor Marijkes moeder alles heeft gezien.

Als ze bij het huis is, gaat juist de keukendeur open.

„Waar wil jij zo vlug naar toe?” klinkt een stem.

„Wacht eens even, meisje.”

2

Moeder is lief

Nu moet Riteke wel stilstaan. Schuw kijkt ze naar omhoog. Daar staat Marijkes moeder. Ze heeft een blaadje in haar handen. Er staan twee glazen op. Twee glazen met iets roods er in. Er is ook een schaalje met koekjes op dat blaadje.

„Ga maar met me mee, Riteke. Je hebt vast wel dorst,” zegt moeder vrolijk.

Marijkes moeder loopt al op het tuinpad. Maar Riteke

durft niet meegaan. Ze durft ook niet naar huis te gaan.
Wat moet ze doen?

Bij het rozenperkje staat moeder stil. Wat ziet ze? Het speeltafeltje ligt met al zijn pootjes in de lucht. En in het grind . . .

Boven moeders ogen komt een rimpel.

Marijke ziet die rimpel. Verlegen kijkt ze gauw naar de grond. Haar handen friemelen aan haar jurkje.

„Hoe komt dat vaasje daar?” vraagt moeder. „Hoe komt die bloem kapot?”

Ze zet het tafeltje overeind. Als het blaadje met de glazen er op staat bukt ze zich om de scherven en de arme roos op te rapen.

„Hoe komt dat vaasje hier?” vraagt moeder weer. „Heb jij dat uit de kast genomen?”

„Ja moeder,” fluistert Marijke. „De bloem was stuk en toen . . .”

„Je had het eerst moeten vragen,” zegt moeder. „Je mag nooit iets uit de kast pakken. Altijd eerst vragen. Dat weet je best.”

Moeder brengt de scherven naar de vuilnisbak. De rode roos zet ze in een beker. Die is van plastic. Die kán niet breken.

Bij de keukendeur staat nog steeds Riteke.

„Kijk maar niet zo sip.” Moeder glimlacht een beetje.

„Marijke is dom geweest. Zij heeft zonder vragen iets uit de kast genomen. En nu is het vaasje stuk. Ze is zeker erg wild geweest.”

„Niet,” zegt Riteke. „Ik heb het tafeltje omvergegooid.”

„Expres?” Marijkes moeder doet net of ze erg geschrokken is.

„Nee mevrouw, heus niet mevrouw. Echt per ongeluk.”

„Zo. Nu, kom dan maar mee.” Moeder pakt Ritekes hand.

Ze zitten met z'n drieën in het gras. Moeder slaat één arm om Marijke heen. En de andere om Riteke.

„Kijk me eens aan, kinderen.”

Twee bruine en twee blauwe ogen zien naar moeder op.
„Marijke mag nooit iets zonder vragen uit een kast nemen. Beloof je me dat?”

„Ja moeder,” zegt Marijke.

„En Riteke moet in het vervolg een klein beetje voorzichtiger zijn met tafeltjes. Beloof je me dat?”

„Ja mevrouw,” knikt Riteke opgelucht.

„Mooi. Drink dan nu de limonade maar op. En de koekjes mag je allemaal opeten. Krijgt het poppekind ook wat? Ze kijkt zo hongerig.”

Moeder loopt lachend weg.

„Ik vind jouw moeder lief,” zegt Riteke, als ze het laatste koekje opgegeten heeft.

„Natuurlijk. Reuze lief.” Marijke zegt het trots.

„Kom je morgen weer bij me spelen?” vraagt ze bij het hekje.

„Kan toch niet,” lacht Riteke. „Ik ga morgen toch uit. Met mijn oma. Naar Zwolle.”

Riteke knijpt haar ogen even dicht van plezier.

„Wanneer kom je weer terug?” vraagt Marijke vreselijk teleurgesteld.

„Over tien daagjes of zo,” babbelt Riteke. „Of misschien wel over honderd.” Ze huppelt op haar plaats op en neer. Haar bruine krullen gaan ook op en neer.

„Dat kan niet,” broemt Marijke. „We hebben geen honderd dagen vakantie.”

„Dan tien.” Riteke danst langs het hekje. De pop, de mooie pop, houdt ze vast aan één been. Het arme poppehoofd raakt bijna de grond.

„Wees toch niet zo wild, moedertje,” kermt de pop.
„Straks val ik. In allemaal stukken. Net zoals dat vaasje.”

„Da-ag,” roept Riteke bij het hekje van de bureu. „Je krijgt een ansicht, hoor. Misschien wel twee. Of drie. Da-ag.”

„Da-ag,” zegt Marijke stug. Ze heeft een diepe rimpel boven haar kleine neus. En haar ogen zijn donker van boosheid.

3

Een prachtig plannetje

Marijke zit weer op het grasveldje. Haar lip hangt. „Met wie moet ik nu spelen?” moppert ze zonder haar mond open te doen. „Riteke gaat uit. Jaapje is weg. Trix en Tineke blijven maar in Friesland. Die komen zeker nooit meer terug.

Niemand is meer thuis. Allemaal zijn ze uit in de vakantie. Behalve ik. Ik ben alleen thuis. Ik kan nu met niemand meer spelen. Met niemand . . .

Had ik mijn pop nog maar. Marijke zucht diep. Nu ze de mooie pop van Riteke weer heeft gezien denkt ze maar steeds aan haar eigen pop. Zij had ook zo'n mooie. Maar ze heeft haar grote prachtige pop weggegeven. De pop met de slaapogen en de dure petty-coat. Aan Ilonka, het Hongaarse vriendinnetje.

„Ba,” Marijke steekt haar tong uit, „ik vind niks aan die vakantie. Ik wil liever weer naar school.” Moeder, die in de kamer zit te naaien, ziet het boze gezicht van Marijke.

Ze roept: „Kom eens bij me, Marijke.”

Marijke slentert de tuin door.

„Is Riteke weg?” vraagt moeder.

Marijke knikt. Stug zegt ze: „Ze gaat uit. Naar Zwolle. Met haar oma. Jaapje is uit. En Trix en Tineke ook. Waarom mag ik niet naar Friesland?”

„Kijk niet zo boos,” vermaant moeder. „En waarom jij

niet met je zusjes naar tante Jo kon gaan, weet je best. Tante kan immers maar twee logeetjes hebben.

Jij mocht naar oma in den Haag. Maar oma is ziek geworden. Omdat dat een grote teleurstelling was, heb jij toen die mooie pop gekregen."

Moeder zwijgt. Zou Marijke er nu spijt van hebben dat ze haar poppekind aan Ilonka heeft gegeven? Een beetje bezorgd kijkt moeder Marijke aan.

„Ilonka is erg blij met de pop," zegt moeder na een poosje.

Marijke geeft geen antwoord.

„Ilonka heeft geen vader en geen moeder meer. Ze heeft geen thuis. Ze is in een vreemd land. Bij vreemde mensen," zegt moeder zacht.

Marijke krijgt een kleur. Ze slikt het nare gevoel weg dat in haar keel is. En ze zegt flink: „Ilonka mag best de pop houden. Ik heb toch nog die oude. Die is ook lief."

„Nu vind ik jou lief," zegt moeder warm.

„En ik vind jullie allebei lief," klinkt plotseling een zware stem.

„Vader," roept Marijke. Ze springt naar hem toe. Vader zet haar op zijn knie.

Als hij hoort dat Riteke morgen ook al uit gaat, doet vader net of hij diep moet zuchten. „Och, och," zucht vader. „De hele wereld gaat uit. Alleen Marijke Visser moet thuis blijven. Wat heeft dat kind het zwaar. Wat zeg jij er wel van, moeder?"

Moeder glimlacht eens naar Marijke.

Marijke wordt een beetje verlegen.

„U plaagt," zegt ze knorrig.

Vader zet haar op de grond. „Ik heb een mooi plannetje, Marij," zegt vader geheimzinnig. „Je mag het weten voor een kopje thee."

Marijke loopt al naar de theetafel. Moeder schenkt de grote bloemetjeskop van vader in.

Als vader de thee opgedronken heeft, zegt hij: „Na het eten gaan we op de bromfiets weg. Jij en ik. Naar . . . Ilonka. We gaan vragen of ze morgen bij je komt spelen. De hele dag. Vind je dat goed, moeder?”

„Ik vind dat een prachtig plannetje, vader,” antwoordt moeder vrolijk.

Marijke danst de kamer door. „Hoi,” roept ze blij. Ze huppelt de tuin in. „Heerlijk. Naar Ilonka. Op de bromfiets. E-nig.”

Over het bospad rijdt een bromfiets. Vader zit natuurlijk voorop. Hij rijdt langzaam.

Marijke zit achter vaders rug. Ze heeft een kleur van plezier. Het is fijn in het bos. De bomen en struiken ruiken zo heerlijk.

Er was ook een vogel. Die schreeuwde heel raar. Marijke zag nog juist de blauwe vlekken op zijn vleugels. „Het is een vlaamse gaai,” zei vader.

En van uit een boom keek nieuwsgierig een eekhoortje. Dat had een lange, bruine staart. Toen de bromfiets dichterbij kwam, hipte het eekhoortje weg. Het sprong vlog op een andere tak.

Nu zijn ze het bos al weer uit. Vader gaat harder rijden. In de verte staat een oud boerderijtje. Op het dak groeit mos. 't Ziet er uit als groen fluweel. En in dat boerderijtje woont nu . . . Ilonka.

Als vader het erf oprijdt, komt Bello naar hem toe. Hij is oud en stijf. Hij snuffelt eens even aan de schoentjes van Marijke. Marijke houdt veel van de oude hond.

Bello is een goedig dier. Marijke bukt zich. Ze streeft hem over zijn witte kop.

„Braaf beest,” prijst ze. „Ja hoor, jij bent zoet.”

Bello kwispelt even met zijn staart. Dat betekent: juist meisje, ik ben zoet. Heel zoet.

„Maar waar is je vrouwtje? Waar is het vrouwtje dan?” vraagt Marijke.

„Hier,” klinkt een vrolijk stemmetje.

In de deur van het boerderijtje staat . . . Ilonka. „Kom je spelen?” vraagt ze blij.

Marijke schudt haar hoofd. Ze wenkt: „Kom eens; ik weet wat. Zó iets leuks.”

Ilonka komt nieuwsgierig een paar stappen dichterbij.

„Wat weet je dan?”

„Jij mag morgen bij me komen spelen. De hele dag.”

„Ook eten?”

Marijke knikt. „Natuurlijk. Misschien mag jij wel kiezen wát. Wat kies je dan?”

„Sla en bloemkool en rose pudding,” zegt Ilonka vlug.

„Dat heb je goed uitgezocht,” zegt vader vrolijk. „Daar houd ik óók zo veel van.” Vader gaat lachend het huis in.

„Waf-waf,” klinkt het plotseling op het erf. „Ik ben er ook nog, vrouwtje.” Een klein zwart hondje komt vrolijk aandraven. Moortje springt tegen Ilonka op. Marijke geeft hij een lik over haar neus. Hij gromt dreigend tegen Bello. Hij doet net alsof hij erg boos is op de oude hond. Dan vliegt hij naar de weg. Er komt een auto aan. Kef-fend rent Moortje die achterna.

„Kom, Moortje, kom,” roept Ilonka bang. Ze houdt zoveel van haar hondje.

„Gauw, hier komen Moortje,” roept Marijke. „Kom terug. Vlug.”

„Waf. Waf. Daar ben ik al weer. Er was zo'n raar groot beest op de weg. Dat heb ik even weggejaagd. Waf.” Tegen de muur zit een mug. „Griezelig,” Marijke trekt haar neus op. „Wat een lange poten heeft hij hè.”

„Mooie vleugels heeft hij ook,” vindt vader die weer buiten is gekomen.

„Vriendje langpootmug is wakker geworden door de zon en van de warmte. Toen heeft hij zijn huidje waarin hij woonde, verscheurd,” vertelt vader.

Ilonka wil de vleugeltjes even aanraken. Maar wat gebeurt er nu?

Een witte kip tript nieuwsgierig dichterbij. Haar oranje kraalooigjes beginnen te glinsteren. De kip heeft de mug gezien. Hap. Weg is de mug. Vriend langpoot zit al in de kippemaag.

„Tok-tok,” doet de kip. „Zijn er nog meer van die lekkere hapjes voor me? Kom maar tevoorschijn, hoor. Ik houd veel van jullie.”

Marijke kijkt boos naar de kip die weer wegtrippelt. „Die langpootmugjes zijn goed voedsel voor een kip,” zegt vader. „En omdat vriendje langpoot de vader is van schadelijke zoontjes, mogen de kippen ze best opeten.”

Schadelijke zoontjes, denkt Marijke. Wat bedoelt vader daár nu mee.

„Het zoontje van de langpootmug is een beestje zonder poten,” vertelt vader. „Een larve noemen we zo'n ding! Die larve heeft een paar scherpe kaken. Daar knaagt hij mee aan vruchten en grassen en plantewortels. En jullie begrijpen best dat die beschadigde planten dan niet meer groeien kunnen. Dat vindt de boer natuurlijk niet prettig.”

Marijke luistert al niet meer. Ze hoort iets . . . ze hoort iets.

Stappe-stap. Stappe-stap, klinkt het op de weg. De boer komt er aan. Met Bles, het grote paard.

Nu mogen de beide meisjes op de rug van Bles zitten. Zo rijden ze naar de stal.

„Ziet u me wel?” roept Marijke vanaf haar hoge zitplaats. „Vader ziet u me wel?”

Vader knikt lachend.

„Val er niet af, hoor,” waarschuwt vader.

Maar de boer past goed op de twee vriendinnetjes. En hij zorgt goed voor Bles ook. Want die krijgt water en stevig voer. Ook lekkere haver. Dat heeft Bles wel verdiend.

Nu moet Marijke weer naar huis. Vader tilt haar op. Parmantig zit ze achter op de fiets. De boerin brengt haar nog gauw een appel.

Ilonka roept: „Da-ag. Tot morgen, hoor. Ik kom heel vroeg.”

„Negen uur,” roept Marijke. „Da-ag.”

Marijke ligt in bed. Het is nog licht buiten. Haar moeder trekt de gordijnen dicht. „Je kunt anders niet slapen,” vindt moeder. Dan gaat ze even naast het bed zitten. „Je hebt vandaag iets verkeerd gedaan,” zegt moeder zacht.

„Wat, mam?” Marijke kijkt met grote, verwonderde ogen.

„Denk eens na,” zegt moeder.

O, Marijke begrijpt het al. Ze krijgt een kleur.

„Weet je het al?” vraagt moeder.

Marijke knikt. „Ik mocht niet zo . . . boos zijn,” zegt ze verlegen.

„Juist. Dat was niet goed van je, meisje.” Moeder bukt zich en geeft haar een kus.

„Welterusten kindje.”

Het is de volgende dag. Marijke en Ilonka staan bij de autobus. In de bus zit Riteke naast haar oma. Riteke zit voor het open raam. Op haar schoot zit Pe-tro-nel-la. Trots kijkt Riteke naar haar beide vriendinnetjes.

„Ik stuur een ansicht hoor,” roept ze. „Ik stuur iedere dag een ansicht.”

„Ja, dat is leuk,” roept Marijke. Ze huppelt langs de bus heen en weer.

Nu stapt de chauffeur ook in. De bus begint te brommen.

„Moeten jullie niet mee, dames?” vraagt de chauffeur. Marijke lacht. Ilonka schudt haar hoofd. Nu, dan zal de chauffeur maar vertrekken.

„Dag meisjes,” groet Ritekes oma.

„Dag mevrouw. Da-ag,” roepen de twee zo hard ze kunnen.

„Da-ag,” roept Riteke. „Ik stuur een ansicht, hoor.” Als de kinderen de bus niet meer kunnen zien, gaan ze spelen. Je kunt leuk spelen op het pleintje. Verstopper-tje achter de beukebomen. Of krijgertje.

„Wat spelen we?” vraagt Ilonka.

„Krijgertje,” kiest Marijke. „Tik. Jij bent 'm.”

Ze draaft weg. Ilonka holt haar achterna. Tussen de bomen door. Heel het pleintje over. Wat kan die Marijke vreselijk hard lopen.

Over het plein rijdt een fiets. Aan het stuur bengelt een tas. Een tas vol met boodschappen. De dame op de fiets kijkt verontrust naar die zwaaiende tas. „Hij is veel

te vol," denkt ze bezorgd. „Als het hengsel maar niet stuk gaat.”

Kra-a-k doet het hengsel. De zware tas ploft op de grond. Al de boodschappen rollen er uit.

Verschrikt zet de dame haar fiets tegen een van de bomen. Een beetje hulpeloos kijkt ze naar de grond. Sinaasappels rollen weg. De zak met suiker is gescheurd. De zak met koekjes is kapot. En het zakje met de worst ligt een heel eind verder. Als er nu toch eens een hond aankomt!

De dame bukt zich. Maar ze is al een beetje oud. En ook wat stijf. Marijke ziet de oranje ballen over de grond rollen.

„Sinaasappels,” roept ze verbaasd. Dan ontdekt ze de mevrouw.

Vlug rapen de twee meisjes de sinaasappels op. Als Ilonka de zak met suiker wil pakken, scheurt de zak helemaal open.

Ilonka schrikt er van. Maar de dame zegt: „Schrik maar niet. 't Is mijn schuld dat de zak stuk is. Ik wist eigenlijk wel dat het hengsel van mijn tas uitgescheurd was.”

„Waar doet u nu alles in, mevrouw?”

Marijke kijkt nieuwsgierig naar de boodschappen. De dame denkt even na.

„De sinaasappels en de worst doe ik in de tas,” beslist ze. „De suiker laten we liggen. De koekjes mogen jullie hebben. Ze zullen nog best smaken al zijn ze kapot.” De dame wacht tot Marijke de zak met koekjes heeft opgeraapt. Dan vraagt ze: „Willen jullie de tas even voor me dragen? Ik woon in het witte huis op de hoek.” Ilonka pakt de tas in haar beide handen. De tas is zwaar. Maar Ilonka houdt hem goed vast. Marijke draagt de zak met koekjes. De mevrouw loopt naast haar fiets.

Als ze in de keuken van het witte huis zijn, krijgen ze ieder ook nog een sinaasappel.

Viug rapen de meisjes de sinaasappels op.

„Voor de moeite,” lacht de dame. „Dank jullie wel, hoor.”

„Wat een aardige mevrouw,” babbelt Marijke, als ze weer over het plein lopen.

Ilonka knikt. Ze bekijkt haar sinaasappel. „Ik bewaar 'em,” zegt ze opeens. „Voor oom Teun en tante Jansje.” Marijke hoort het niet.

„Ik weet wat,” juicht ze. „We gaan met het serviesje spelen. We hebben nu een zak met echte koekjes.”

„Ja, met het serviesje.” Ilonka's ogen stralen.

„Even proeven.” Marijke staat stil. Ze geeft Ilonka een half koekje. Zelf neemt ze ook een stuk.

„Mmm.” Marijke beweegt haar hand met alle vingertjes uitgespreid langs haar oor. „Mmm. 't Zijn visite-koekjes, zeg.”

Ilonka knikt. Zij kan niets zeggen. Zij heeft haar mond zó vol.

Nu lopen de twee, zo vlug ze kunnen, naar huis toe.

6

Marijke mag uit

„Wilt u een kopje koffie of een kopje thee, mevrouw?”

Marijke kijkt echt damesachtig als ze het vraagt.

„Koffie, mevrouw,” antwoordt Ilonka deftig.

„Gebruikt u suiker en melk?”

„Veel suiker. Ik houd van zoet, mevrouw.”

Marijke moet toch zo lachen. Ze schenkt het kleine bruine kopje vol met chocolademelk. Moeder heeft het potje vol gegoten. Ook heeft moeder de koekjes in een schaalje gedaan.

Nu zitten de twee meisjes als echte dames hun kopjes

leeg te drinken. Ze eten veel van de lekkere koekjes.
De zon schijnt. De lucht is wéér blauw.

„Het blijft maar zomer,” zegt mevrouw Marijke eigenwijs.

„Mijn oom zegt dat het veel te droog is,” babbelt mevrouw Ilonka. „Dat is niet goed voor het gras. Er komt te weinig gras voor de koeien. Ze krijgen nu al bijvoeding.” Ilonka kijkt heel wijs.

Bijvoeding, denkt Marijke. Wat is dát nu weer?

Moeder komt de tuin in.

„Mag ik even bij u komen zitten?” vraagt moeder beleefd.

Marijke lacht van ja.

Als moeder ook een kopje chocolademelk heeft opgedronken en van de koekjes heeft geproefd, zegt ze: „Ik heb iets. 't Zit in de zak van mijn schortje. Raad eens wat het is.”

De beide meisjes kijken nieuwsgierig naar die zak. Ze zien niets.

Niets? Ja, toch. Marijke ziet een wit puntje.

„Een brief,” roept Marijke.

Moeder knikt. „Jij hebt gekeken,” plaagt ze.

„Van wie is die brief, mam?”

„Van meneer Arnold. Van de meneer die jou in het bos heeft gevonden toen je verdwaald was. Wéét je dat nog wel?”

Of Marijke dat weet. 't Is niet lang geleden gebeurd. Ze wilde bosbessen gaan plukken. Maar ze verdwaalde in dat grote bos. Marijke wil er liever niet meer aan denken.

„Nu vraagt meneer Arnold of je zaterdag bij hem wilt komen logeren. Meneer en mevrouw wonen in een klein dorp. 't Ligt vlak bij zee.”

„Heerlijk,” zucht Marijke. „Heerlijk. Wanneer ga ik, mam?” vraagt ze nieuwsgierig.

Moeder ziet haar glanzende ogen. Moeder ziet ook dat

Ilonka stil voor zich kijkt. Nu glimlacht moeder even. „Meneer en mevrouw Arnold hebben ook geschreven dat je een vriendinnetje mee mag nemen,” gaat moeder verder. „Wie wil je graag meenemen?”

Het is een ogenblikje heel stil in de tuin. Ilonka draait verlegen op haar stoel heen en weer.

Marijke roept hard: „Ilonka natuurlijk. Ik kies Ilonka. Mag dat moeder?”

„Ik ben niet doof.” Moeder steekt even lachend haar vingers in haar oren.

Dan knikt ze. „Dat is best. Maar . . . wil Ilonka wel?”

Ilonka wordt rood. „Ja mevrouw. Graag mevrouw.”

„Mooi,” zegt moeder. „Het is nu woensdag. Als we vanavond Ilonka wegbrengen, vragen we gelijk of ze mag. Vanavond schrijf ik óók nog aan meneer en mevrouw Arnold dat zij jullie kunnen halen. Ze komen met de auto.”

„Hoi,” roept Marijke. „Nu ga ik ook uit. Nu ga ik ook uit. Hoi.” Ze danst de tuin door. En Ilonka danst van verrukking achter haar aan.

Als ze later aan tafel zitten, weet vader het grote nieuws ook.

„Wat zal het stil worden in huis,” zegt vader. „Ik vind het helemaal niet aardig dat je weggaat, Marij.”

Verschrikt kijkt Marijke vader aan. Méént vader dat? Maar dan ziet ze lichtjes in vaders ogen.

Ze lacht al weer.

„Ik breng iets voor u mee,” belooft ze. „Een schelp.

Een mooie. De allermooiste van het hele strand. Zijn er mooie schelpen op het strand, vader?"

„Een heleboel soorten,” vertelt vader. „Grote en kleine. Witte en gekleurde.”

„Je kunt er doosjes mee versieren,” zegt moeder.

Dat is leuk. Dat zullen de meisjes zeker doen.

„Was het maar vast zaterdag,” wenst Marijke.

Als de boterhammen op zijn, neemt vader de Bijbel. Hij leest er een gedeelte uit voor. De kinderen luisteren stil. Vader leest van de blinde Bar-ti-me-üs. Toen de Here Jezus voorbij kwam, riep hij hard of de Here zich over hem ontfermen wilde. De Here had medelijden met de arme blinde stakker en Hij maakte hem beter. De Here zei: „Uw geloof heeft u behouden.”

Toen liep Bar-ti-me-üs die nu niet meer arm en blind was, maar schatrijk, omdat hij kon zien, met de Here Jezus mee.

Vader zet de Bijbel weer in de boekenkast. Hij zoekt even en pakt er dan een ander boek uit.

„Komen jullie eens hier, meisjes.”

Ilonka en Marijke bekijken de mooie plaat in het grote boek.

„Kijk,” wijst vader, „dit zijn allemaal schelpen. Zie je deze met die scherpe punt? Dat is een trompet-schelp. Mooi?"

Ze vinden die lichtbruin gekleurde schelp prachtig.

Vader laat ook platen van strandvogels zien. „Die met dat zwarte mutsje op is een kapmeeuw,” vertelt vader.

„En deze grote, met dat zwart en wit aan de einden van zijn vleugels, heet een zilvermeeuw. En dit beestje met die mooie rode poten is een visdiefje. Kijk, zijn snavel is ook rood. Alleen de punt ervan is bijna zwart.”

Vader sluit het boek. Hij gaat weer naar zijn kantoor.

En Marijke en Ilonka gaan moeder helpen met de afwas.

Ze krijgen ieder een grappig schortje voor. Marijke een rood, Ilonka een geel. Heel voorzichtig drogen ze de bekers en de bordjes af.

Moeder kijkt eens door het keukenraam. Ze ziet de prachtige, blauwe lucht. Dan begint moeder zo maar te zingen:

*Het ruime hemelrond,
vertelt met blijde mond,
Gods eer en heerlijkheid.*

Als het psalmvers uit is, zegt moeder: „Nu moeten jullie eens een versje zingen, kinderen.”

Maar Ilonka is de versjes, die ze op school geleerd heeft, zeker vergeten. En Marijke gaat liever buiten spelen. De afwas is immers klaar.

Ze gaan weer naar de tuin. In de zandbak bakken ze taartjes. Heerlijke taartjes. Roomhorens. En appelgebakjes. En moorkoppen.

„Hebt u nog een beetje suiker voor me, bakker?” vraagt Ilonka. Zij helpt de bakker. Zij is het knechtje. „Alsjeblieft, knechtje.” De bakker pakt een hand vol met zand.

„Dit is een kilo. Heb je aan een kilo wel genoeg? De gebakjes moeten goed zoet zijn, zie je.”

Ja, de knecht vindt een kilo suiker wel voldoende. Hij bakt ijverig verder.

Ineens beginnen Marijkes ogen te stralen „O, zeg, ik weet wat,” roept ze. „Ik weet wat. We gaan échte suiker halen. Dat is veel leuker.”

„Ja, échte suiker,” knikt Ilonka. „Héb jij echte suiker? Bij wie haal je die dan? Bij je moeder?”

„Op het pleintje,” zegt Marijke. Ze staat al naast de zandbak. „Op het pleintje toch. Daar is echte suiker. De suiker van de koekjes-mevrouw.”

„O ja, ja.” Ilonka heeft geen tijd meer om haar gebakje af te maken. Marijke trappelt van ongeduld. Ze trekt Ilonka aan haar jurk.

Samen draven ze de tuin door, de laan in.

„Gauw,” hijgt Marijke. „Anders is de suiker weg.”
„Ja, gauw,” hijgt ook Ilonka.
„Hier was het.” Marijke ligt met haar neus bijna op de grond.
„Niet,” zegt Ilonka. „’t Was veel verder. De suiker ligt dáár.” Ze wijst naar een andere kant van het pleintje.
„Hier was het,” zegt Marijke weer.
„Waar is de suiker dan?” vraagt Ilonka.
Ja, waar is de suiker? Marijke kijkt en zoekt. Maar nergens ziet ze de witte korreltjes. Ilonka zoekt trouw mee. Maar zij vindt ook de suiker niet. Dan hollen ze naar de andere kant van het plein. Ook hier ligt geen suiker op de grond.
Verslagen kijken ze elkaar aan.
„Wat jammer hè,” zeggen ze tegelijk.
Met een sip gezichtje blijft Marijke nog een poosje zoeken.
„De koekjes-mevrouw heeft de suiker natuurlijk opgeveegd,” bedenkt Ilonka opeens.
„Ha-ha! Dat kan niet. Er zit zand tussen. Grote mensen eten geen suiker met zand.”

8

Schelpjes zoeken

Marijke houdt nu maar op met zoeken. De meisjes lopen teleurgesteld verder. En dan, ineens, staan ze voor het witte huis.

„O, zeg. Zie je dat. Er liggen schelpen in de tuin. Kom mee. We gaan ze pakken.” Marijke loopt op haar tenen de tuin in. Ilonka vindt het vreselijk griezellig wat Marijke doet.

Maar . . . achter Marijke gaat ze, ook op haar tenen, de vreemde tuin in.

Van schelpen kun je mooie doosjes maken. Eén voor oom Teun. En één voor tante Jansje.

„Wat zullen ze daar blij mee zijn,” denkt Ilonka. Ze bukt zich. Ze pakt een hand vol van de schelpjes. Vlug stopt ze die in de zakjes van haar jurk. Marijke heeft de grote zak van haar speelgoedshortje al helemaal vol gestopt met de mooiste schelpen.

Voor wie zal ze een schelpendoosje maken? Voor vader één. En voor moeder natuurlijk. En voor juffrouw Kroon. Bij die struik ligt een prachtig schelpje. 't Is rose en het glimt zo mooi. Marijke neemt een grote stap. Ze steekt haar hand uit . . .

„Wat moet dat dáár?” klinkt plotseling een zware stem. „Kom jij eens hier.”

Marijke en Ilonka staan stijf van schrik. Met bange ogen kijken ze naar die struik. Waar komt die stem vandaan? Wie roept hen?

„Kom hier, zeg ik,” klinkt het bars. „Ja, ik zie jullie wel. Ik zie jullie best. Bengels.”

Nu moeten ze wel dichterbij komen. Ze gluren angstig door de dichte takken. Ze zien een meneer. Hij ziet er gevaarlijk uit. De heer heeft zwarte wenkbrauwen. En een zwarte snor.

„Komen jullie nu nog?” zegt de boze stem. „Of moet ik jullie hálen?”

Marijke en Ilonka komen langzaam dichterbij.

„Zo,” broemt de heer, „zijn jullie daar eindelijk. Kom eens bij me staan. Wat doen jullie in mijn tuin?”

„Schelpjes zoeken,” fluistert Marijke. Ze slaat haar ogen neer. Haar beide handjes houdt ze voor de grote zak van haar shortje. Als die meneer al de schelpjes die er in zitten ziet . . .

„Doe die handen maar weg,” broemt de heer. „En jij meisje, wat doe jij in mijn tuin?”

„Schelpen zoeken,” fluistert Ilonka.

„Zo. Zoeken jullie schelpen. Wat willen jullie daar mee doen?”

„Doosjes mee versieren,” zegt Marijke en ze houdt haar handen weer voor de zak.

„Doosjes van maken,” fluistert Ilonka.

„Zo. Hum. Voor wie?”

„Voor mijn vader. En voor mijn moeder.”

Marijke kijkt schuw de meneer aan.

„Voor oom Teun en tante Jansje,” zegt Ilonka zacht.

„Zo. Hum,” bromt de heer weer. „Maar die schelpen zijn niet van jullie. Jullie mogen die niet wegpakken. Jullie mogen niet in deze tuin komen. Dat weten jullie best.”

Marijke en Ilonka kijken bedremmeld voor zich.

Ja, dat weten ze heel goed. Ze hebben er alleen helemaal niet aan gedacht.

„Heb je bezoek, man?” vraagt een vriendelijke stem. Er komt een dame aan. Zij draagt een blaadje. Er staan twee kopjes op. „Dat vind ik leuk.”

„Leuk?” herhaalt de meneer. „Die kinderen zijn helemaal niet leuk. Ze hebben een heleboel van onze schelpjes gepakt. Ze willen doosjes gaan maken. Van onze schelpen.”

De dame kijkt naar de beide meisjes. Ze kijkt nog eens.

„O,” roept ze uit. „Nu zie ik wie je bent. Jullie hebt me vanmorgen zo goed geholpen. Zij hebben de sinaas-appels opgeraapt, man. En de zware tas gedragen.”

Marijke en Ilonka durven nu wel opkijken. Voor hen staat . . . de koekjes-mevrouw. Nee, de dame is niet boos. Maar de meneer . . .

„Ga maar op de bank zitten,” zegt de dame vrolijk.

„Vinden jullie de schelpen zo mooi?”

„Ja mevrouw,” knikken ze allebei.

„Zul je nooit meer zonder te vragen schelpjes nemen?”

„Nee mevrouw.”

„Hou deze dan maar,” zegt de dame vriendelijk. „Dat vind je toch wel goed, man?” De heer knikt. Hij lacht even. „De schelpjes gaan we in een zak doen.” Mevrouw van Dam staat op. Even later komt ze terug. Met twee stevige zakken. En . . . met twee glazen cola. De kinderen zijn nu helemaal niet bang meer.

9

Van zes poesjes

„Wij gaan uit,” babbelt Marijke. „Naar de zee. Ilonka mag ook mee.”

„Dat rijmt,” meneer van Dam lacht even. „De zee is altijd mooi.”

„Wij gaan pootje baden,” babbelt Marijke verder. „En op het strand bouwen we een kasteel.”

Tineke en Trix, de beide zusjes, bouwen vaak een kasteel in het witte zand in de zandbak. Marijke weet precies hoe het moet.

„En er zijn vogels. Kapmeeuwen. En zilvermeeuwen.” Marijke heeft de vogelnamen goed onthouden.

„En visdiefjes,” weet Ilonka.

„Zijn er ook schelpendiefjes,” plaagt meneer van Dam. Marijke en Ilonka lachen verlegen.

„Hoe ziet de zee er uit?” vraagt plotseling Ilonka. „Ik heb nog nooit de zee gezien.”

Meneer en mevrouw van Dam kijken naar het meisje met de donkere ogen en het zwarte haar.

„Wóón jij hier dan niet?” vraagt de dame.

„Jawel mevrouw,” zegt Ilonka.

„Zij komt uit Hongarije. Ze is gevluht.” Marijke zegt het heel gewichtig.

Grote mensen kunnen hun gezicht zo vlug veranderen. De heer en de dame kijken Ilonka nu heel vriendelijk aan. En de dame zegt: „Wat zul je dan kijken als je de zee ziet, meisje.”

De heer gaat een boek halen. „Köm maar bij me staan,” zegt hij. „Ik heb hier een boek met veel platen er in.” Langzaam bladert meneer van Dam in het grote boek. Ja, nu heeft hij wat hij zoekt.

„Hier is al een plaat van de zee, meisjes.”

Het water is donker. De golven zijn wild en woest. En de lucht boven dat bruisende water is dreigend.

„Brr, eng,” denkt Ilonka.

Maar nu komt er een andere plaat.

Het water is blauw. De golfjes zijn o zo klein. En de lucht is heel helder.

„Mooi,” roept Marijke. „Voor die zee ben ik niet bang.”

„Ik ook niet,” zegt Ilonka gauw. Ze is blij dat ze nu weet hoe de zee er uitziet.

„De zee is altijd prachtig,” zegt meneer van Dam.

„Als de zon schijnt en het water is blauw, maakt de zee je blij van binnen.

Als de lucht donker is en het stormt, zodat de golven hoog opspatten, voel je jezelf heel klein.

En al dat mooie, dat grootse, heeft God geschapen.”

Meneer van Dam brengt het boek met de platen weer naar binnen. En mevrouw van Dam zegt vrolijk: „Nu zal ik jullie óók eens iets laten zien. Ga maar met me mee naar de schuur.”

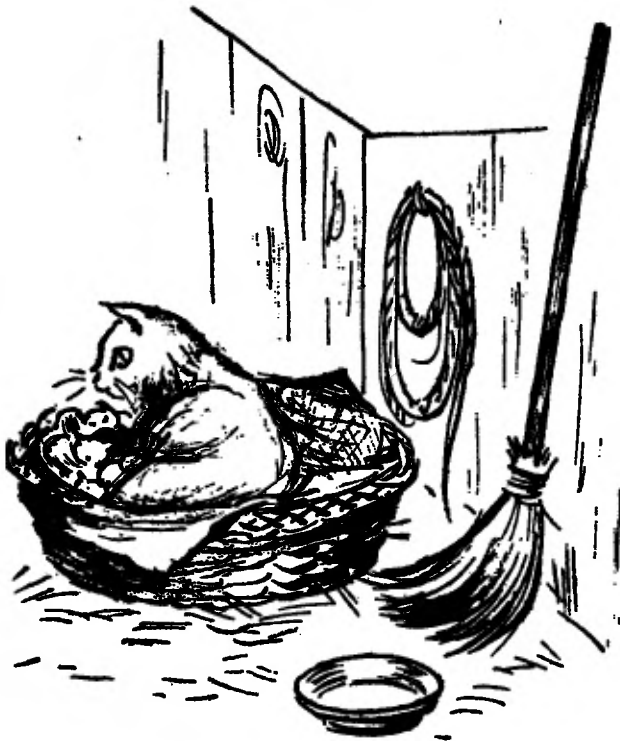
En wat zien ze daar?

Er staat een mand. En in die mand . . .

„O, wat een dotjes,” roept Marijke verrukt.

„Poesjes,” roept Ilonka. „Zes poesjes. Waarom hebben ze hun oogjes dicht?”

„Ze worden met dichte oogjes geboren,” vertelt mevrouw van Dam. „Over een dag of vijf gaan ze open. Vinden jullie ze lief?”

Er staat een mand. En in die mand...

„Ik vind het schatjes.” Marijke wil de diertjes aaien, maar moeder-poes begint te blazen.

„Niet doen,” waarschuwt mevrouw van Dam. „Julie mogen ieder een poesje uitzoeken. Kies maar het beestje dat je het mooist vindt.”

Ilonka krijgt een kleur van blijdschap. En Marijke danst opgewonden op haar plaats op en neer.

Mieke, de moeder-poes, wordt er onrustig van.

„Ik wil graag dat zwarte poesje.” Marijke wijst het diertje aan. 't Heeft een wit vlekje op zijn grappig klein neusje.

„En ik... en ik...” Ilonka kijkt en zoekt. Eindelijk

zegt ze beslist: „Die. Die donkere grijze. Die vind ik de allerliefste.”

Mevrouw van Dam lacht even.

„Komen jullie de diertjes over een paar weken maar halen,” zegt ze. „Als het tenminste mag van thuis.”

„Ik ga het dadelijk vragen.” Marijke huppelt weg. „Dag mevrouw.”

„Je moet meneer nog groeten,” roept de dame.

O ja, dat zou Marijke helemaal vergeten.

„Hoe vinden jullie de poesjes?” vraagt meneer van Dam.

„Lief,” antwoorden ze tegelijk.

„Is die grote poes ook lief,” wil Marijke weten.

Meneer knikt. „Lief... En... verstandig. Als 's avonds de krant in de bus wordt gedaan, haalt Mieke die en brengt hem ons. Ze vergeet het nooit. Ze hoort het plofje in de bus vaak nog eerder dan wij.”

Ilonka en Marijke vinden Mieke een leuke poes, hoor. Maar nu moeten ze toch werkelijk naar huis.

„Voorzichtig zijn met het oversteken van de grote weg, hoor,” waarschuwt mevrouw van Dam. „Eerst naar links kijken. En dan naar rechts. En recht oversteken.”

„Weet ik al lang.” Marijke knikt parmantig. „Dag meneer. Dag mevrouw. We komen gauw de poesjes halen.”

„Dag meneer. Dag mevrouw,” groet Ilonka.

Dan lopen ze op een drafje de tuin uit. De schelpjes rammelen in de zakken.

Het is avond. De zon schijnt nog. Maar het is niet meer zo warm. De merel zit nu op een tak van de beukeboom. Hij zingt zijn avondliedje.

Marijke ligt in bed. Ilonka mag zaterdag mee. Moeder heeft het verteld toen ze weer thuis kwam. Moeder heeft Ilonka naar huis gebracht.

Marijke is toch zo blij. Nu gaat zij ook uit. Naar meneer en mevrouw Arnold. Naar de zee.

De deur van haar kamertje gaat open. Moeder komt binnen. Ze houdt iets in haar handen.

„Wat hebt u daar, mam?” vraagt Marijke nieuwsgierig. „Ik heb een nieuw pyjamaatje voor je gemaakt. Vind je het mooi?”

Marijke voelt de zachte bloemetjesstof.

„Prachtig,” zegt ze blij. „Mag ik die aan als ik uit ga?”

„Wou je in je pyjama op reis?” Moeder kijkt heel verschrikt.

„Ha-ha. 's Nachts natuurlijk,” lacht Marijke.

„Ja hoor, dat mag. En morgenmiddag gaan we een nieuw badpakje voor je kopen. Dat wat je hebt is je veel te klein geworden.”

Marijke moet er eens van zuchten. Wat een heerlijke dingen gaan er allemaal gebeuren.

„Krijg ik ook een petty-coat?” bedelt ze. „Met zeven stroken?”

„Die krijg je niet,” zegt moeder. Ik naai wel een nieuw onderjurkje voor je. Er komt ook een strookje aan. Eén klein strookje.”

Marijke vindt het maar zo-zo. Dan denkt ze ineens weer aan het poesje.

„Mag ik mijn poesje halen als we weer thuis komen?” vraagt ze.

Moeder knikt. „Ik denk wel dat het diertje dan van de moeder weg mag,” zegt ze.

Het nieuwe pyjamaatje wordt in de kast gelegd. Moeder gaat nog even bij Marijkes bed zitten. Dat gebeurt bijna iedere avond.

Ze luisteren samen naar het zingen van de merel.

„Mooi klinkt het,” vindt moeder. „En ieder vogeltje zingt weer anders. Een merel zingt anders als een leeuwerik. Een nachtegaal brengt nog mooier geluid voort dan een merel. Een koekoek roept alleen maar zijn eigen naam. Net als de kievit en de grutto doen.

In Zijn wijsheid heeft de Here dat alles zo geschapen.”

„Heb jij je gebedje al opgezegd?” vraagt moeder na een poosje.

„Ja mam.”

„Dan kun je rustig slapen.” Marijke krijgt een kus. Moeder doet de kamerdeur dicht.

Marijke denkt nog even aan het nieuwe badpakje dat ze krijgt. Zal ze een rood vragen? Of een blauw? „Geel is ook wel leuk,” soest ze. „Heeft Ilonka wel een badpakje? En zal haar tante er wel één kopen als ze er geen heeft? De pop moet ook mee. Al de kleertjes moeten morgen gewassen,” bedenkt Marijke. „Als je uit gaat moet je er netjes uit zien,” zegt moeder altijd. Nu moet de poppemoeder ook goed zorgen voor haar poppekind. Tjonge, wat krijgt die Marijke het morgen nog druk. Kleertjes wassen en weer strijken. Met de bus naar de stad om een badpakje te kopen.

Ga maar gauw slapen, Marijke. Dan ben je morgen goed uitgerust. Maar Marijke kijkt nog even door een kiertje van het gordijn. Ze ziet een stukje van de lucht. Een heel klein stukje maar. „Boven de lucht is de hemel,”

soest Marijke. „En in de hemel woont de Here Jezus, die de ogen van die blinde man beter maakte. Hoe heette die blinde ook weer?” Marijke weet het niet meer. En ze kan er ook niet over denken. Want ze slaapt plotseling in!

„Wat speel je, Marijke?” Jaapje van de burens kijkt over de lage heg.

„Ik speel niet. Ik werk,” zegt Marijke waardig.

„Pff,” doet Jaapje. „Wat werk je dan?”

„Ik wás. Al de kleertjes van mijn pop.”

Jaapje kruipt door de heg. „Ik ben naar Amsterdam geweest,” zegt hij met de stem van een grote jongen. „Ik ben ook in Artis geweest. 't Was machtig.”

Marijke houdt op met wassen. „Artis,” denkt ze. „Wat is dat, artis?”

„Er was een leeuw,” vertelt Jaapje. „Die brulde zo hard. Ik schrok me wild.”

„Hij had zeker honger,” denkt Marijke.

„Heb jij wel eens een leeuw gezien?” informeert Jaapje.

„Op een plaatje,” zegt Marijke.

„Ha, ha. Een leeuw op een plaatje. Niks waard,” zegt Jaapje. „Nou, en er waren apen. Daar kun je zó om lachen. Ze zaten in een hok. Een juffrouw ging naar binnen met een mandje wortels. Om beurten mochten de apen een wortel nemen. Eéntje ging vóór zijn beurt. Toen gaf de juffrouw hem een tik. En toen schaamde die aap zich. Echt waar, hoor.” Jaapjes hoofd gaat op en neer.

„Ha-ha,” lacht Marijke. Ze wil het niet geloven.
„’t Is echt waar,” houdt Jaapje vol. „En die apen heten chim-pan-sees.” Jaapje steekt zijn neus verwaand in de lucht. Zo trots is hij dat hij dat moeilijke woord nog weet. „En er waren slangen. Brr. Slangen vind ik griezelig.”

„Kropen ze naar je toe?” Marijke kijkt bang.

„Nee. Ze zitten achter glas. Ze zijn vre-se-lijk groot.”

„En ik ga naar de zee,” zegt Marijke, die nu ook eens iets vertellen wil.

„Niks aan,” beweert Jaapje. „Amsterdam is veel leuker. Ik heb in de tram gezeten. En in een winkel was een roltrap. En op een plein stond een poppenkast.” Jaapje ratelt maar door over al de mooie dingen die hij heeft gezien. Marijke wordt er jaloers van.

„Ik krijg een poesje,” roept ze hard door Jaapjes verhaal heen.

En nu is Jaapje plotseling stil. Jaapje heeft geen broertjes of zusjes. Er is wel een radio en een televisietoestel thuis, maar daar kan Jaapje niet mee spelen. „Met een poesje kun je wel spelen,” denkt hij verlangend. Jaapje wil ook zo graag een poesje hebben.

„Van wie krijg je dat?” vraagt hij haastig.

„Van de koekjes-mevrouw,” zegt Marijke.

„Is dat . . . is dat de bakkers-mevrouw?”

Wat moet Marijke daar om lachen.

„Natuurlijk niet,” schatert ze. „De koekjes-mevrouw woont op het pleintje. Er zijn zes poesjes. Iionka mag er ook een hebben. Mijn poesje heeft een witte vlek op zijn neus. O zeg,” Marijke springt op Jaapje toe. Ze trekt hem aan zijn bloes. „Ga jij er ook maar eentje uitzoeken. ’t Mag best. Die mevrouw is heel aardig. Ga maar gauw. Ik zal het wel voor je vragen. Ik durf best.”

Jaapje wordt rood van blijdschap. Samen vliegen ze de tuin door. Pop Treesje blijft alleen achter. Al haar

kleertjes zijn in de tobbe. Pop Treesje vindt het maar koud zonder haar verpleegsterspakje. Ze vindt het helemaal niet aardig dat haar moedertje plotseling wegholt zonder haar onder een warm dekentje te leggen. „Foei,” bromt Treesje. „Wat heb ik een slordig moedertje.”

Jaapje en Marijke draven door de stille laan. Ze lopen bijna tegen een oud heertje op. Het heertje doet verschrikt een stap opzij.

„Kijk een beetje uit, zeg,” bromt hij. „Je loopt me bijna omver.”

De kinderen horen niet eens wat het heertje zegt. Ze hollen verder. „Een poesje,” denkt Jaapje. „Ik krijg een poesje.” Het meneertje kijkt die haastige kinderen na. Waar moeten die twee zo vlug naar toe? Waarom lopen ze zo hard? Er is toch nergens brand. Het heertje schudt zijn hoofd. Zijn grijze baard schudt zachtjes mee.

„Wat een haast. Iedereen heeft tegenwoordig haast,” moppert het heertje. Langzaam, heel bedaard wandelt hij weer verder.

Jaapje en Marijke zijn al bij de grote weg. Er komt een auto aan. Marijke ziet hem niet. De automobilist ziet haar wel. Hij toetert hard. Hij maakt een zwaai. Hij rijdt even links van de weg. Boos kijkt hij naar dat domme hollende kind midden op de rijweg. Marijke schrikt vreselijk van dat t-o-e-t. Ze doet gauw een paar stappen achteruit. Er komt een scooter aan. Hij rijdt rechts.

Van de andere kant nadert een grote vrachtauto. Marijke wordt bang. Waar moet ze heen? Ze holt terug; gauw naar haar eigen stille laan.

Boem. Plof. Jaapje gilt nog: „Pas op, Marijke. Een scooter.” Het is al te laat. Marijke is tegen de rijdende scooter gebotst. Ze ligt stil op de grond.

De meneer van de scooter stopt. Hij neemt het meisje in zijn armen. Jaapje komt aanlopen. Hij ziet spierwit. Zijn ogen zijn groot van angst. Is Marijke . . . dood? Nee, Marijke is niet dood. Ze slaat haar ogen op. Ze kreunt.

„Waar heb je pijn?” vraagt de scootermeneer.

Marijke wijst huilend naar haar been.

De heer betast het been. Marijke geeft een schreeuw van pijn.

„Je hebt waarschijnlijk je enkel verstuikt,” zegt de heer. Hij hoopt maar dat de enkel niet gebroken is.

„Je moet naar huis. Waar woon je?”

„Naast mij, meneer,” zegt Jaapje haastig. Hij ziet niet meer zó bleek. Gelukkig, dat erge waar hij zo bang voor was, is niet gebeurd. Marijke is niet dood.

De heer zet Marijke voorzichtig achter op zijn scooter. Ze huilt hard. „Mam-mie, moeder.”

Jaapje loopt naast haar. Hij zal wel zorgen dat ze niet van het zadel afvalt. De meneer gaat op de scooter zitten. Hij rijdt heel langzaam. Zwijgend gaat de treurige stoet door de Berkenlaan.

Het oude heertje is naar de brievenbus geweest. Hij heeft de post weggebracht. Nu loopt hij rustig weer naar huis terug.

Wat komt daar nu aan? Een scooter? Waarom gaat die scooter zo langzaam? Is hij stuk?

Dan ziet het heertje een huilend meisje. En een jongetje met een strak gezicht, dat de hand van het meisje vasthoudt.

Het heertje staat stil. „Wat een vreemde optocht,” denkt hij verbaasd.

„Wie is dat meisje? Waarom huilt ze? En waarom kijkt die jongen zo strak?“ En dan ziet het meneertje wie die beide kinderen zijn. Dat zijn die wilde kinderen die hem zo juist bijna omver gelopen hebben. Dat zijn die twee die zo'n haast hadden.

En nu zit dat meisje achter op de scooter. En die jongen kijkt zo vreemd.

„Als er maar niet iets naars gebeurd is,“ denkt het heertje bezorgd.

Ja, ja, haastige spoed is zelden goed.

13

Niet huilen . . .

Nu ligt Marijke in de grote tuinstoel. Haar been rust op het verlengstuk van de stoel. Moeder heeft de dokter opgebeld. De heer van de scooter krijgt een kopje koffie. „Voor de schrik,“ zegt moeder. Marijke krijgt een kopje chocola. Maar als moeder het haar geeft, schudt ze haar hoofd.

„Mijn been,“ fluistert ze en er staan grote tranen in haar ogen.

Moeder heeft van de scootermeneer gehoord hoe onvoorzichtig Marijke is geweest. „Dom en onverstandig,“ denkt de heer van de scooter. Maar dat zegt hij niet. En moeder denkt: „Wat ben ik blij dat het nog zo afgelopen is. Wat ben ik dankbaar dat er met mijn kindje niet iets ergers is gebeurd.“

Het grind in de tuin knerpt. Moeder zet haastig haar kopje op het tuintafeltje. Zou dat de dokter al zijn?

Ja, de dokter geeft moeder een hand. Dan wordt Marijke naar de kamer gedragen. De dokter onderzoekt haar goed.

„Je hoofd en je armen en je benen zitten er nog aan, gelukkig,” zegt de dokter. „Je enkel is een beetje raar terecht gekomen. Daar moet je een poos mee rusten, meisje. Volgende week kom ik weer eens naar je kijken. Niet huilen, een flinke meid zijn,” zegt hij nog als hij de dikke tranen in Marijkes ogen ziet.

„En kijk eens wat een deftig verband er om je heen komt.”

Van onder haar oogharen gluurt Marijke even naar de witte lap.

„Ik wil uit,” snikt Marijke. „Naar . . . de zee.”

„Over een poosje mag je uit,” troost de dokter. „Als je enkel weer in orde is.”

De dokter gaat weg. De scootermeneer vertrekt ook weer. Jaapje is nergens meer te zien. Moeder gaat de boterhammen klaar maken. En Marijke ligt nu helemaal alleen in de tuin.

Met een boos, behuild gezichtje kijkt ze naar het witte verband dat de dokter om haar enkel heeft gelegd.

„Nare dokter,” moppert ze huilend. „Akelig been. Nare scooter. Ba, alles is naar. Ik wil zaterdag tóch uit. Ik . . . wil . . . toch . . . uit.” En dan huilt Marijke allerver-schrikkelijkst.

Vanuit het keukenraam ziet moeder dat natte gezichtje. Moeder gaat gauw weer naar Marijke toe.

Ze pakt haar beide handjes. Moeder wacht net zo lang tot Marijke geen tranen meer heeft.

„Heb je zo'n pijn?” vraagt moeder bezorgd.

Marijke knikt van ja en schudt tegelijk van nee.

„Waar huil je nu zo erg om?” vraagt moeder zacht.

„Omdat ik . . . niet uit kan . . . gaan,” snikt Marijke. Ze heeft een bibberstem.

„Ja, dat is ook wel een grote teleurstelling,” zegt moeder.

„Een heel grote teleurstelling.” Moeder veegt de tranen, die weer over Marijkes wangen rollen, weg met de zakdoek

die zo lekker ruikt. „Maar . . . er is echt niets aan te doen. Met dat zieke pootje van je kun je niet zwemmen of pootje baden. En . . . kindje . . . het is ook wel een beetje je eigen schuld dat je hier nu ligt. Je had beter uit moeten kijken. Je bent onvoorzichtig geweest.”

Ja, dat weet Marijke wel. Altijd waarschuwt moeder dat ze uit moet kijken bij het oversteken van de grote weg.

„Het is nog goed afgelopen nu. Er had wel iets heel ergs kunnen gebeuren. Ik ben zo dankbaar dat de Here je voor dat heel erge bewaard heeft.”

Marijkes hoofdje zakt op haar borst. Ze schaamt zich. Moeder gaat naar de keuken. Voor ze het grasveldje over loopt, zegt ze zacht: „Ik heb de Here gedankt voor Zijn zorg. Dank jij Hem ook Marijke.”

Marijke knikt verlegen.

Later valt ze zo maar in slaap.

14 Een verrassing

Als ze wakker wordt staat vader bij haar. Vader bukt zich. Hij geeft Marijke een kus.

„Altijd goed uitkijken in het vervolg hoor.” Vader zegt het zó ernstig. Marijke knikt: „Ja vader. Vast vader.” Wat gaat er nu gebeuren? Marijke kijkt met grote ogen. Vader zet een tafel naast haar stoel. Moeder legt het blauwe ruitjeskleedje er over. Ze zet de bordjes er op. In het broodmandje ligt ook een grote krentenbol.

„Eten we buiten? Hier, in de tuin?” juicht Marijke. Vader en moeder lachen.

„Zo lang jij moet liggen, eten we hier,” zegt moeder vrolijk.

Marijke is alleen.

„En als het regent?“ vraagt Marijke.

„Dan zetten we de grote tuinparasol op,“ belooft vader. Marijke moet daar hard om lachen.

Het is middag. Vader is weer naar zijn kantoor gegaan. Moeder doet boodschappen.

Marijke is alleen. Op het tuintafeltje ligt een boek. Maar Marijke heeft geen zin in lezen. Op het tafeltje ligt ook een sinaasappel. De mooie gele partjes hebben ieder een wit laagje van suiker.

„Brr, zuur,“ zegt ze brommerig.

Marijke steekt een stukje in haar mond.

In de tuin staan de dalia's. Fier rechtop. 't Is net alsof ze zeggen: Kijk eens, meisje, hoe mooi wij zijn. Vind je ons geen deftige bloemen?

Marijke kijkt niet eens naar die dalias. De rode rozen geuren.

„Snuif die fijne lucht van ons eens op, meisje,“ zeggen de rozen.

Marijke ruikt de rozen niet eens.

Een vogeltje hipt over het gras. Over zijn geel borstje is een zwarte streep. Zijn kopje is ook zwart. Maar zijn wangen zijn wit. Het kijkt nieuwsgierig naar dat grote stille ding in de tuin.

Als Marijke plotseling niest, vliegt de koolmees verschrikt weg.

Nu is er al weer een ander vogeltje in de tuin. Dat hipt niet. Dat lóópt. Het vinkje ziet er heel mooi uit. 't Heeft een blauw kopje. En een rood buikje.

Marijke ziet het mooie diertje.

„Kom maar bij me, vogeltje.“ Ze steekt haar hand uit. Verschrikt vliegt het vinkemannetje naar de beukeboom. Nu is het weer heel stil in de tuin. De zon schijnt. Marijke heeft het warm.

„Ssst.“ Moeder legt haar vinger op haar mond. Haar ogen lachen. Het meisje dat achter moeder loopt, gaat op

haar tenen verder. Ze gaat met hoge stappen naar Marijke toe.

Merkt Marijke iets? Heeft ze niet zacht genoeg gelopen?

Marijke draait plotseling haar hoofd om. Ze ziet het meisje.

„O . . . Ilonka,” roept ze blij.

„Blijf je bij me? De hele middag?”

Ilonka schudt haar hoofd.

„Niet? Even maar?” vraagt Marijke teleurgesteld.

Ilonka schudt weer haar hoofd.

Ze lacht. Ze gaat in het gras zitten.

„Je mag raden hoe lang ik blijf.”

Marijke denkt. Ze raadt: „Tot vanavond.”

„Mis,” roept Ilonka.

„Tot het eten dan?”

„Weer mis.” En dan kan Ilonka echt niet langer haar mooie verrassing vóór zich houden.

„Ik blijf bij je tot je weer beter bent.”

Wat kijkt die Marijke nu!

„Ik blijf hier slapen. Heel veel nachtjes.” Ilonka zit op haar knieën. Ze wipt op en neer van pret. „Tot jij weer beter bent.”

„Ga jij dan niet . . . naar de zee?” vraagt Marijke.

Ilonka schudt haar hoofd. „Ik blijf bij jou.”

Ilonka heeft ook iets voor haar ziek vriendinnetje meegenomen. Iets heel moois. Marijke peutert het touwtje los. Ze wikkelt het mooie papiertje er af. En dan . . .

„O,” zegt ze stil, „een schelpendoosje. Een schelpendoosje. Wat mooi.” Ze zucht er even van. Zo mooi zijn die gekleurde glanzende schelpjes op het deksel van het doosje.

„Mooi?” vraagt moeder.

„Prachtig,” zegt Marijke verrukt. „Dank je wel. Dank je wel.”

Als vader Ilonka en het mooie doosje ziet, zegt vader:

„Dat zijn twee verrassingen, Marij! Maar de grootste verrassing is toch Ilonka. Zij is bij jou nog liever dan in het dorpje aan de zee. Zij is een trouwe vriendin, hoor.”

Ilonka wordt een beetje verlegen.
Marijke knikt, ook een beetje verlegen.

15

In de tuin

De volgende dag ligt Marijke weer in de tuin. Maar nu bromt ze niet meer, hoor. En ze kijkt niet meer boos. Ilonka heeft de poppekleertjes gewassen. Ze danst langs de waslijn. Ze voelt aan de schortjes en mutsjes van de verpleegsterspop.

„Alles is droog,” roept ze tevreden.

„Nu moet je alles strijken,” roept Marijke vanuit haar stoel.

O ja dat is leuk. Ilonka staat stil.

„Heb je een strijkplank? En een strijkbout?”

„Ik niet. Moeder toch.” Marijke lacht even.

Ilonka holt naar de keuken.

Nee maar, wat treft dat fijn! Moeder staat druk te strijken. Pyjama's, zakdoeken, een jurkje van Marijke.

„Kom je helpen, Ilonka?” vraagt moeder. Ze neemt de bout uit het contact. De bout is heel erg warm.

Ilonka schudt haar hoofd. „De kleertjes van de pop zijn droog,” vertelt ze.

„Zo.” Moeder glimlacht. Wat doet ze nu? Ze neemt de plank en draagt die naar het grasveld.

„Leg je strijkgoed maar in het wasbakje,” zegt moeder vrolijk.

Dan haalt moeder de bout. En nu helpt ze Ilonka met het strijken van de kleertjes voor de pop.

Marijke kijkt nieuwsgierig toe.

„Gaat het goed, mevrouw?” vraagt moeder.

„Werkt het meisje wel naar uw zin?”

„Ik vind het meisje heel flink,” lacht Marijke.

Strijken is moeilijk, vindt Ilonka. Telkens komen er plooitjes in het goed. Ze heeft een rimpel boven haar neusje. En het rode puntje van haar tong kun je heel goed zien. Marijke gaat haar pop aankleden. Haar been doet wel pijn. Maar haar armen gelukkig niet.

„Het zal tijd worden,” moppert pop Treesje. „Ik ril van de kou. Ik heb gewoon geen gevoel meer.”

Het grind knerpt. Er komt een jongen aandraven. 't Is Jaapje.

„Ben je al weer beter?” vraagt hij.

„Over een heleboel dagen pas,” zegt Marijke en ze voelt zich heel gewichtig.

„Doet je been nog pijn?”

Jaapje kijkt schuw naar het witte verband.

„Ja, erg.” Marijke voelt plotseling haar enkel weer kloppen en steken.

„O.”

Jaapje kijkt hevig teleurgesteld. Als Marijke nu zo lang moet blijven liggen, dan . . . Dan heeft die mevrouw al de poesjes weggegeven natuurlijk. Dan krijgt hij geen poesje.

Jaapje ziet sip van Marijke naar het nieuwe vriendinnetje. Moeder komt de tuin in.

„Help je me even met de plank, Jaap?” vraagt ze. „Het is eigenlijk mannenwerk zie je, zo'n zware strijkplank te dragen,” lacht ze.

„Ik ben sterk.” Jaapje pakt de strijkplank op. Moeder helpt hem er toch maar even mee. Ilonka brengt de bout naar binnen.

„Zie zo,” zegt moeder tevreden. „De grote was is klaar. Nu gaan we een kopje chocola drinken. Ilonka, wil jij het trommeltje dragen? En zet jij even een paar stoelen op het grasveld, Jaapje?”

Marijke vindt de chocola heerlijk. En Ilonka heeft nog nooit zo iets geproefd. Maar Jaapje . . . wat is er toch met Jaapje. Hij zit zo stil. Hij praat niet. Houdt hij niet van chocolademelk? En vindt hij het biskwietje niet lekker?

Och, Jaapje proeft bijna niets van wat hij drinkt en eet. Jaapje is zo verdrietig. Zo teleurgesteld. Gistermorgen was hij zo blij geweest. Met Marijke ging hij immers een poesje halen. Een poesje dat van hem alleen zou zijn. Waar hij mee kon spelen. Dat poesje zou een vriendje van hem zijn.

Toen gebeurde het ongeluk. Daar was Jaapje erg van geschrokken. Maar . . . hij had gedacht dat Marijke vandaag al weer lopen kon. Hij had gehoopt dat ze nú naar die mevrouw van de poesen zouden gaan. En nu . . . Jaapje kijkt verdrietig naar het grote, witte verband om Marijke's been. Hij zucht. Moeder hoort het. Moeder denkt: „Wat heeft ons buurjongetje toch vandaag? Zou hij ziek zijn?” Ze kijkt Jaapje eens goed aan. Maar Jaapje ziet er helemaal niet ziek uit. Hij heeft een frisse kleur. Alleen . . . hij kijkt zo bedroefd.

„Wat scheelt er aan, jongen?” vraagt ze vriendelijk. En dan zegt Jaapje zo maar: „Ik wil zo graag óók een poesje van die mevrouw hebben.”

„Ja, een poesje,” roept Marijke. „Moeder, Jaapje wil ook een poesje hebben.”

Moeder lacht even. „Ik ben niet doof,” zegt ze. „Heeft die mevrouw nog veel poesjes?” vraagt ze.

„Zes,” roepen Ilonka en Marijke tegelijk.

„Eigenlijk vier,” rekt Jaapje. „Want twee zijn er voor jullie.”

„Waar woont die mevrouw precies, meisjes?” vraagt moeder.

„In een wit huis,” zegt Ilonka.
„Op de hoek van het pleintje,” zegt Marijke.
„In de tuin is een schelpenpaadje,” plaagt moeder, die natuurlijk alles van de schelpjes weet.
Marijke en Ilonka kijken elkaar een beetje verlegen aan.
Jaapje ziet vragend naar Marijke’s moeder. Wat gaat mevrouw Visser doen?
Moeder staat op. „Ga jij dan maar even met mij mee. Wij gaan samen om een poesje vragen.”
Jaapje springt van zijn stoel. Hij wordt rood van blijdschap.
„Ilonka, pas jij goed op de zieke,” zegt moeder. „Zorg je er voor dat de patiënte niet even de tuin gaat rond-draven? Jij bent nu de verpleegster.”
„Ha-ha.” Ilonka wipt op en neer op haar stoel.
Dan zegt ze gewichtig: „Ja mevrouw. Ik zal goed op haar passen. Moet ik ook een mutsje op mijn hoofd zetten? Een wit?”
Moeder trekt haar even aan haar zwarte krullen.
„Tot straks dan, hoor. Wij zijn gauw terug. Kom maar, Jaapje.”

16

Ilonka is verpleegster

„Je moet een poesje gaan slapen, kindje,” zegt de verpleegster.
„Ja zuster,” antwoordt Marijke met een zoet stemmetje. Ze doet gehoorzaam haar ogen dicht.
„O zeg,” haar ogen zijn al weer wijd open, „ik weet wat, ik weet iets leuks. Je moet de witte schort van moeder aantrekken. En een hoedje opzetten. Een wit. Dan ben je een echte verpleegster.”

„Ja, o ja. Dat is leuk.”

Ilonka draaft het tuinpad af. In de keuken hangt moeders grote witte jasschort. Ilonka trekt hem aan. De schort sliert over de grond. De mouwen vallen over haar handen.

’t Geeft niets. ’t Is toch een echte verpleegsterschort. Nu nog een hoedje. Nieuwsgierig gluurt Ilonka naar de kapstok. Op de plank liggen hoeden. Een grijze herenhoed. Een blauwe dameshoed. Geen wit hoedje. Wat jammer. Wat jammer. Teleurgesteld gaat Ilonka verder zoeken. Wat ligt daar op het kastje in de hoek? Een witte hoed?

’t Is vaders grote witte strooien tuinhoed. Ze zet de hoed op. Hij zakt tot over haar oren. ’t Geeft niets.

’t Is toch een prachtige muts.

Voorzichtig loopt ze naar de tuin. Ze kan bijna niets zien. Ze valt haast door die lange schort.

Als Marijke haar vriendinnetje zo ziet schuifelen, rolt ze bijna om van de lach.

„O, wat een rare zuster ben jij,” schatert ze. „Wat een malle muts hebt u op, zuster. En waar zijn uw handen?”

„Ssst,” broemt de zuster. „Je maakt de andere kinderen wakker. Wil je wel eens gauw stil zijn? Foei foei. Is me dat een drukte maken. Ga gauw slapen, hoor.”

„Nee,” proest Marijke.

De zuster kijkt streng.

„Als je niet zoet gaat slapen, krijg je straks geen eten.”

„Ik slaap al,” roept Marijke.

„Goed,” knikt de zuster tevreden. „Ik ga nu eens naar de andere zieke kindertjes kijken, hoor.”

Het tuinhekje klappt open.

Jaapje holt over het grind.

„Ik krijg ook een poesje,” roept hij blij. „Een zwartje.

’t Heeft witte pootjes. En ’t heeft een snor. Ik noem het Snorretje.”

Marijke vergeet dat ze slapen moet.

„Snorretje,” zegt ze. „Wat een leuke naam. Enig.”
Ilonka vergeet dat ze verpleegster is. Ze holt naar Jaapje toe. Boem. Ze valt op het grasveld. De muts, de mooie witte muts valt af.

Moeder tilt haar op.

„Heb je mijn schort aan?” vraagt ze verbaasd. „En hoe komt vaders tuinhoed hier?”

Moeder pakt de hoed op. Ze neemt gauw de schort af. „O,” zegt ze bedroefd. „Wat een vieze vlekken. En de rand is zwart. Dat is vervelend. De schort was pas schoon.”

Ilonka wordt vuurrood. Haar hoofdje zakt naar beneden. Is Marijke's moeder nu boos?

Schuw kijkt ze even moeder aan.

„Ze was . . . verpleegster, mammie,” zegt Marijke verlegen. Is moeder echt boos?

Moeder schudt haar hoofd.

„Jullie zijn domme kinderen,” zegt ze. Gauw brengt ze de schort en vaders hoed weer waar ze horen.

„Hoe heet jouw poesje?” vraagt Jaapje nieuwsgierig. „En het jouwe, Ilonka?”

Marijke haalt haar schouders op.

Ilonka zit op het gras. Ze denkt diep na. Als Marijke Ilonka zo ernstig ziet kijken, fronst zij ook haar wenkbrauwen. Het poesje moet een naam hebben. Natuurlijk. En 't moet een mooie naam zijn. Een leuke. Net zo leuk als de naam die Jaapje heeft bedacht.

De twee meisjes denken en denken. 't Is erg moeilijk om een mooie poesenaam te bedenken. De poes van juffrouw Kroon heet Mieke. En de poes van de bakker heet Mies. Ineens weet Marijke het. Ze krijgt er een kleur van.

„Ik noem mijn poesje Witje,” zegt ze en ze knikt eens naar Jaapje. „Witje. Want het heeft een wit vlekje op zijn neus.”

De anderen vinden Witje een mooie naam. Ilonka kan

nog geen naam bedenken. „Snorretje en Witje. Ja, dat zijn leuke namen,” vindt ze. „Wist ik er ook maar één.”

17 Ilonka weet ook een naam

Nu eten ze al weer in de tuin.

„'t Is iedere dag maar zomers weer,” zegt vader tevreden.

„Ja, heerlijk, elke dag schijnt de zon.” Moeder kijkt eens naar de blauwe lucht.

„Het regent lekker nooit,” zegt Marijke en ze neemt een hap van haar boterham.

„Laat de boeren dat maar niet horen,” vindt vader. „Zij willen juist graag dat het gaat regenen. Er is bijna geen gras meer voor de koeien in sommige streken van ons land. De beesten zijn ook erg dorstig. Emmers vol water kunnen ze leegdrinken. Is 't niet zo Ilonka? Jij kunt het weten. Jij bent ook al bijna een boerinnetje,” plaagt vader.

Ilonka knikt van ja. Tante Jans en oom Teun moeten steeds emmers vol water naar de koeien brengen.

„Maar voor het fruit is al die zon goed,” denkt moeder.

„En ook voor de koolplanten.”

Marijke eet tevreden haar boterhammen op. Ze vindt het zo gezellig dat er op het grasveld gegeten wordt.

't Is net of dan haar been geen pijn meer doet. 's Avonds als ze in bed ligt, en ze tijd heeft om aan haar enkel te denken, dan voelt ze wel hoe hij klopt en steekt.

Maar nu . . .

„Wil je nog een boterham?” Moeder smeert al boter op de bruine boterham.

Ilonka helpt moeder met de afwas.

„Mijn vierde, mam,” knikt Marijke.

„O,” schrikt vader, „wat zal jij zwaar worden. Nu kan ik je vanavond vast niet meer naar boven dragen.”

„Ha-ha. U bent sterk,” zegt Marijke.

Nu sláápt Marijke. En Ilonka helpt moeder met de afwas. Voorzichtig droogt ze af. Eerst de bekers. Dan de bordjes met de rode en blauwe bloemetjes. Nu de gele eierdopjes. Netjes bergt ze alles in de kast. De vier eierdopjes zet ze keurig naast elkaar. Ze staan precies

recht. „Net soldaten,” denkt Ilonka. Soldaten. Ze huivert plotseling. Ze ziet ineens wit. Moeder kijkt even naar haar logeetje.

„Heb je het koud?”

„Nee mevrouw.”

„Soldaten,” denkt Ilonka weer. „Die hebben mijn vader en moeder meegenomen. En mijn twee broertjes. Ook Peter, het lieve kleine broertje.”

Ilonka kijkt strak naar de eierdopjes. Peter . . . Peter . . . zou ze haar poesje Peter noemen? Mag dat? Kan dat wel? Een poesje met een jongensnaam? Zal ze 't vragen? Ilonka gaat bij het aanrecht staan.

„Vindt u . . . Peter wel een mooie naam?” vraagt ze wat verlegen.

„Dat is zeker een mooie naam. Er zijn veel jongens die Peter heten,” zegt moeder.

„Nee . . . ik bedoel . . . voor mijn poesje.” Ilonka fluistert nu bijna.

Moeder houdt op met afwassen.

„Ik vind Peter ook een mooie naam voor een poesje,” zegt moeder langzaam. „Heb je die zo juist bedacht?”

„Mijn broertje heet Peter.” Ilonka's stem klinkt treurig. Moeder slaat haar arm om haar heen. Ze strijkt de donkere krullen uit het warme gezichtje. Moeder bukt zich en geeft Ilonka een kus.

„Noem jij je poesje maar Peter, hoor. En noem mij maar tante. Tante Ans.”

„Nu heb ik twee tantes,” zegt Ilonka.

„Tante Jans en tante Ans.”

„Dat rijmt.” Moeder kijkt warm naar het Hongaarse meisje.

„Ilonka moet maar veel bij ons zijn,” denkt moeder.

„Ook als Marijke weer beter is, moet ze maar vaak komen.”

„Als ik een poesje heb, ben ik ook niet meer zo alleen,”

zegt Ilonka na een poosje. „Ik zal er heel goed voor zorgen. Net zo goed als voor Moortje,” belooft ze.

„Jij bent lief,” zegt moeder. „Maar alleen ben je nooit, meisje.”

Moeder gaat even zitten. „Je hebt geen vader meer,” zegt ze. „En toch héb je een Vader. In de hemel. Die Vader houdt veel van je. Hij houdt zo veel van jou en van ons allemaal, dat Hij Zijn Zoon op de aarde heeft doen komen.”

„De Here Jezus,” weet Ilonka. Tante Jans heeft haar dit verteld.

Moeder knikt.

„Ja, de Here Jezus.” Moeder vertelt nog meer van de Heiland. En Ilonka luistert.

18

Marijke krijgt bezoek

De schelpjes zijn schoon. Ilonka gooit het afwasteiltje leeg. Op de bodem ligt een laagje zand. Ze legt de schelpjes op een krant. In het zonnetje kunnen ze gauw drogen.

En dan . . .

Marijke kijkt met slaperige ogen naar die krant.

„Wat gaan we doen?” vraagt ze soezerig.

„Doosjes mooi maken,” babbelt Ilonka. „Tante Ans heeft lijm. Hier zijn de doosjes.”

„Tante Ans,” vraagt Marijke verwonderd. Zij is nu klaarwakker. „Wie is tante Ans?”

„Ha-ha.” Ilonka lacht hardop.

„Je moeder toch,” zegt ze schaterend.

Marijke begint het te begrijpen. Ze zit rechtop in de grote stoel.

„O,” zegt ze blij, „dan ben jij nu mijn nichtje. Dat is leuk. Dat vind ik fijn.”

Moeder zet het lage tafeltje dicht bij Marijke neer. De lijmpot wordt er op gezet. De schelpjes zijn droog. Ilonka doet ze in een oude schoenendoos.

„Voor ieder een doosje,” zegt moeder. „En ook voor ieder een schortje. Denk er om dat je het deksel van de doosjes goed insmeert. Hier heb je allebei een kwastje. Niet morsen hoor.”

„Nee moeder.”

De kinderen gaan hard aan het werk. Je moet de schelpjes stevig in de lijm drukken. En ze moeten netjes naast elkaar gelegd worden. Anders staat het slordig.

Het is een moeilijk werkje.

Ilonka heeft al lijm in haar krullen. Marijke heeft lijm op haar neus.

Oef, wat krijgen die twee het warm. De zon schijnt ook zo fel. En die nare lijm kleeft zo. Nee, 't valt niet mee hoor.

„Als ik het af heb, geef ik het aan tante Jans,” babbelt Ilonka. „En ik maak er ook een voor oom Teun. Een hele grote. Daar kan oom Teun tabak in bewaren. Aan wie geef jij er een?”

Er valt een schaduw over het tafeltje.

De meisjes kijken op.

„Dag kinderen,” zegt een vriendelijke stem. „Hoe is het met je been, Marijke?”

Daar staat . . . de mevrouw van de poesjes.

Ze kijken allebei verbluft omhoog.

„Hoe weet die mevrouw dat ik hier woon,” denkt Marijke.

Mevrouw van Dam lacht. „Alsjeblieft. Deze zak is voor jou. Misschien gaat de pijn eerder weg als je opeet wat er in zit.”

Marijke maakt haastig de zak open.

Mmm, druiven. Donkerblauwe, grote druiven. Met haar lijmvingers wil ze er één in haar mond steken.

Moeder zegt: „Niet doen, Marijke. Eerst netjes bedanken.”

Dat doet Marijke dadelijk. Moeder legt de twee trossen op een schaal. De schaal zet ze zo dat Marijke de vruchten kan zien.

„Als jullie klaar zijn, knippen we er kleine trosjes af,” belooft moeder.

„Hoe is het met de poesjes?” wil Ilonka weten.

„Ze groeien flink,” vertelt mevrouw van Dam. „Ik heb er nu drie weggegeven. Eén aan jou, Marijke. Eén aan jou, Ilonka. En één aan Jaapje. En de andere drie krijgt de kruidenier. Hij kan ze best gebruiken als ze groot zijn. Want hij heeft veel last van muizen.”

„Mijn poesje heet Witje, mevrouw,” zegt Marijke.

„Mijn poesje heet Peter, mevrouw.” Ilonka kijkt mevrouw van Dam een beetje verlegen aan. Zal zij die naam wel mooi vinden?

„Witje en Peter.” Mevrouw van Dam knikt. „Wat een deftige namen krijgen mijn poesjes.”

„Jaapjes poes heet Snorretje,” vertelt Marijke.

Mevrouw van Dam lacht om die grappige naam.

„Wanneer je weer beter bent, Marijke, komen jullie dan samen naar de poesjes kijken? Jaapje mag natuurlijk ook meekomen.”

„Graag mevrouw.”

Mevrouw van Dam gaat weg. Moeder loopt mee tot het hekje.

„’t Is een aardige mevrouw,” vindt Marijke.

„Reuze aardig,” zegt Ilonka. „Ik ga ook een doosje voor haar maken.”

Het is al bijna etenstijd, wanneer de meisjes klaar zijn. De lijmpot is leeg. Alle lijm is op.

De handjes en de schortjes zitten er vol mee.

Gelukkig dat moeder een bakje met warm water klaar heeft gezet!

In de Berkenlaan stopt een auto. Een grote groene wagen. Het portier gaat open. Een heer en een dame stappen uit.

De dame kijkt naar het huis.

„Hier is het,” zegt ze.

„Ja, hier woont Marijke Bosbes.” Meneer Arnold glimlacht. Hij drukt op de bel. Rrrrrt, rrrrrt, gaat de bel. 't Is zaterdagmiddag. Vader werkt in de tuin. Hij hoort de bel. Gauw loopt vader naar de deur.

Lachend kijkt hij even later om de hoek van het huis.

„Marijke, er is bezoek voor je. Raad eens wie?”

Ja, hóe kan Marijke dát nu raden? Iionka kan haar ook niet helpen.

„Wie vader?” vraagt Marijke nieuwsgierig.

Achter vaders rug verschijnt een lachend gezicht. Nog één.

Marijke wordt rood. O, dat zijn . . . dat zijn . . .

Meneer en mevrouw Arnold komen nu helemaal tevoorschijn. „Jij kunt niet bij ons komen. Nu komen wij bij jou,” zegt mevrouw Arnold vrolijk.

Meneer Arnold kijkt eens naar het verband, het grote verband.

„Dit is wel een les, Marijke Bosbes,” zegt hij. „Zul je in het vervolg voorzichtiger zijn meisje?”

„Ja meneer,” belooft Marijke.

„Je kunt nog niet spelen,” zegt mevrouw. „Maar dit spel kun je wel spelen. Maak het pakje maar open.”

Marijke is erg nieuwsgierig. Wat zou er in dat witte pakje zitten?

Er komen twee doosjes uit.

„Kijk maar wat er in zit,” knikt mevrouw Arnold.

„Een spel,” roept Marijke. Ilonka ligt met haar neus bijna in het doosje

„Ja zeg, een spel,” roept ze blij. Ilonka is niet jaloers, hoor.

„Hoe moet dat, mevrouw? Is het moeilijk?” vraagt Marijke.

Mevrouw Arnold legt het uit. De kinderen begrijpen het gauw.

In de ene doos liggen grote kaarten. Op elke kaart staan plaatjes.

Een bromfiets. Een vrachtauto. Een scooter. Een televisietoestel. Een radio.

Op een andere kaart staan vruchten afgebeeld. Een tomaat. Een banaan. Een citroen.

Op de kleine kaartjes staan precies dezelfde figuurtjes.

Op het ene een radio. Op het andere een banaan.

„Nu moet het kaartje met de banaan op de banaan van de grote kaart gelegd worden,” legt mevrouw Arnold uit. „En wie nu het eerst een grote kaart vol heeft, heeft het gewonnen.”

De meisjes gaan dat grappige spel dadelijk spelen.

„Jij mag beginnen,” zegt Ilonka. „Jij bent ziek.”

Marijke moet het eerste kaartje uit de doos nemen. Die kaartjes liggen omgekeerd. Er staat een molen op. Heeft ze een molen op haar grote kaart? Nee. Wat jammer. Nu is het de beurt van Ilonka.

Zij neemt ook een kaartje. Nieuwsgierig draait ze het om. Wat staat er op? Een appel. Heeft zij een appel op haar kaart? Ja. Mooi.

Marijke neemt vlug weer een kaartje. Haastig kijkt ze. Er staat een bromfiets op. Staat die ook op de grote kaart? Ja. Hoera.

Het eerste spelletje wint Ilonka. Moeder ziet het.

„Heb jij je kaart het eerst vol?”

Trots laat Ilonka de kaart zien.

„Dan is het snoepje voor jou,” vindt moeder. „Wie wint, verdient wat. Eerlijk is eerlijk.”

„Natuurlijk,” denkt Marijke. En ze gunt Ilonka de gekleurde pepermuntbal best.

Meneer en mevrouw Arnold vertrekken pas na het eten.

„Volgende week zaterdag komen wij jullie halen,” belooft meneer Arnold. „Als Marijke dan weer helemaal beter is tenminste.”

„Vast wel,” zegt Marijke.

„We hópen het,” zegt moeder.

Vader plaagt: „En anders neemt u Ilonka maar alleen mee.”

Marijke kijkt verschrikt op. Méént vader dat? Nee hoor, 't is niet echt. Vader maakt een grapje. Een plaag-grapje.

Als de gasten weggereden zijn, moeten de beide meisjes dadelijk naar bed.

20 Zij hadden helemaal geen slaap

Vader zet Marijke op zijn sterke schouders.

„Hop, paardje, hop,” commandeert Marijke.

Ze trekt vader aan zijn haren.

Vader doet net of hij pijn heeft.

„Au,” kreunt vader, „je doet me pijn, baasje.”

„Hop paardje hop,” roept Marijke weer.

Het paard gaat plotseling draven. Nee maar wat loopt hij nu hard.

Marijke giert van pret. Ilonka houdt het paard bij een

slip van zijn jasje vast. Nu moet het paard haar ook nog trekken. Wat hebben ze een schik.

Moeder heeft de twee kinderen toegestopt. Het raam mag wijd open blijven. 't Is nog warm in de kamer.

Marijke heeft helemaal geen slaap.

„Moeder,” vleit ze, „vertelt u een verhaaltje?”

„Jij zingt het liedje van verlangen,” glimlacht moeder.

„Een klein verhaaltje,” bedelt Marijke.

Maar moeder schudt haar hoofd.

„Morgen,” belooft ze. „'t Is morgen zondag. Ilonka mag met vader 's morgens naar de kerk. Ik vertel jou dan een verhaal.”

Dat vindt Marijke fijn.

Ilonka knikt. Ja, dat is afgesproken. Zij gaat naar de kerk met Marijkes vader, met oom Tom.

„En nu zoet gaan slapen,” zegt moeder.

„Nog eventjes praten?” vraagt Marijke.

„Heel even dan.”

De kamerdeur gaat dicht. Moeder gaat naar beneden.

„Heb jij slaap?” Marijke zit rechtop in haar bed.

Nee, eigenlijk heeft Ilonka helemaal geen slaap.

„Laat jouw schelpendoosje eens zien,” commandeert Marijke.

„'t Is veel te donker. We kunnen niets zien.”

„Trek de gordijnen open,” zegt Marijke.

Ilonka aarzelt. „Mag dat?” vraagt ze weifelend.

„Natuurlijk. Trek ze helemaal open,” commandeert Marijke.

Ritsss, de gordijnen gaan open.

De meisjes vergelijken hun schelpendoosjes.

Marijke trekt haar neus op. „'k Vind er niks meer aan,” bromt ze. „'k Gooi het weg.” Rrrttt, het doosje zeilt door de kamer.

Ilonka vindt háár doosje eigenlijk ook niet mooi. Rrrttt,

ze gooit het ook door de kamer. 't Valt met een plofje op de grond.

„Het doosje dat ik jou gegeven heb, is wel mooi, hè?”
Marijke knikt. „Ja, dát is prachtig.”

„Waar is het?”

„In mijn speelgoedkastje. Haal je het even?” vraagt Marijke.

Ilonka wipt het bed weer uit. Met het mooie glimmende doosje kruipt ze er vlug weer in.

„We zetten het op het laken. Het laken is de vloer. Het doosje is de piano. Ik ga er op spelen.” Marijke trommelt met haar vingers op het doosje. Ze trekt een ernstig gezicht. Ze wiegt haar lijfje heen en weer. Haar hoofdje beweegt van links naar rechts.

„Je moet muziek maken,” proest Ilonka.

Marijke doet haar mond wijd open.

„La-la-tra-la-la,” zingt Marijke en ze speelt hoe langer hoe harder. De toppen van haar vingers gaan pijn doen.

„Nu weer wat anders,” zegt ze en ze stopt de piano onder haar kussen.

„We gaan vader en moedertje spelen. Dat is leuker.”
Ja, dat vindt Ilonka ook wel fijn.

„We wonen in een tent,” bedisselt Marijke, „en het doosje is de tafel. Jij bent moeder. Ik ben de vader.”
Ze trekken het laken over hun hoofd.

„Heb je het eten al klaar, moeder?”

„Ja vader. Rijst met bruine suiker.”

„Hum. Heb je geen vlees?”

„Ik heb geen geld meer, vader.”

„Waar is ons kind? Heb je haar nog niet geroepen?”

O ja, er moet nog een kind zijn. Treesje is het kind. En dan schrikt Marijke heel erg. Want pop Treesje ligt nog in de tuin. Met haar mooie schone kleertjes aan. En als het nu vannacht regent . . . Of als de hond van de boze buurman komt. En als die haar ziet . . . Marijke rilt.

„Mijn pop,” zegt ze. Met grote verschrikte ogen kijkt ze Ilonka aan. Ze vergeet helemaal dat zij vader is. Dat ze in een tent zit. En rijst met suiker eet.

„Treesje is nog in de tuin. Straks wordt het donker. En dan . . .”

„Wil jij haar even halen?” vraagt ze.

Ilonka heeft er weinig zin in. Ze kijkt voor zich. Ze is een beetje bang om naar beneden te gaan. Ze durft niet zo maar in haar pyjama door de tuin te lopen. Ze is ook bevreesd dat tante Ans of oom Tom haar zal zien. Maar de pop . . . De pop kan toch niet een hele nacht in de tuin liggen? Als het gaat regenen, dan . . .

„Toe maar, ga maar,” vraagt Marijke. „Als je hard loopt hè, ben je dadelijk weer terug. En dan mag Treesje tussen ons in slapen. Dat is gezellig.”

Ilonka zucht eventjes. Dan stapt ze voorzichtig haar bed uit, ze doet de deur van de kamer open.

Op haar tenen gaat ze de trap af. De keukendeur staat open. Er is niemand in de keuken. Ilonka sluipt de keuken door. Ze draait aan de buitendeur. Die deur gaat óók open. Ilonka holt naar het grasveldje. Waar is Treesje? Waar ligt de pop nu? Ze zoekt en zoekt. Onder de berkeboom. Tussen de dalia's. Bij de rozen. In de zandbak. Nergens is Treesje.

Om de hoek van het huis klinken stemmen. Ilonka gluurt vanuit de zandbak. Haar hartje klopt. Wie komen er aan? O, 't zijn . . . Marijkes vader en moeder. Ilonka hurkt ineem van schrik. Tante Ans en oom Tom hebben even een praatje met de buren gemaakt. Ze gaan nu het huis weer binnen.

Ilonka maakt zich zo klein als ze maar kan.

Kijk het licht gaat aan in de kamer. 't Licht in de keuken is ook al aan.

Tante Ans is vast in de keuken. Nu durft Ilonka niet meer teruggaan. Want Marijkes moeder zal zó boos zijn. Ze mogen nooit uit bed lopen. Ze mogen ook nooit

's avonds spelen in bed. 's Morgens wel. Maar als het avond is, moeten ze gaan slapen.

Ilonka zit ineengedoken in de zandbak. Ze kijkt strak naar het keukenraam. Als het licht uit gaat, als de keuken donker is, dan zal ze gauw de deur open maken. En dan . . . dan zal ze heel hard de keuken door hollen en naar haar bedje gaan.

21

Ilonka is weg

Moeder heeft de pudding gekookt. Nu brengt ze de schaal naar de kelder. In de kelder is het heel koel. De pudding wordt er goed koud. En . . . ze wordt niet zuur natuurlijk.

Als de kelderdeur weer dicht is, gaat moeder de trap op. Even kijken of de beide kinderen al slapen en of ze zich niet blootgewoeld hebben.

Als moeder op het bovengangetje is, ziet ze de kamerdeur open staan.

Dat is vreemd. Hoe kan dat? Heeft de wind dat gedaan? Maar er is bijna geen wind. Moeder komt op haar tenen de kamer binnen.

Wat . . . zijn de gordijnen ook al open? Dat is ook vreemd. Hoe kan dat nu? Wie heeft die gordijnen opengetrokken? En . . . wat ziet het bed er raar uit. Op het kussen staat het mooie schelpendoosje. Op het kussen ligt ook een voet. Aan het voeteneinde ligt een hoofd.

Moeder schudt haar hoofd. Ze pakt voorzichtig Marijke op en legt haar met haar hoofd waar dat hoort. Op het kussen. Nu Ilonka nog. Maar . . . waar is Ilonka? O,

wat kijken die ogen van moeder raar. Ze zijn plotseling heel groot. Het plaatsje naast Marijke is . . . leeg. Ilonka ligt niet meer in het bed. Moeder bukt zich haastig. Ze denkt: Het arme kind is er zeker uit gerold. En ze heeft de deken meegetrokken. Want die ligt ook al op de grond.

Moeder pakt de deken op. Ilonka ligt er niet onder. Moeder zoekt achter het bed, achter de stoel. Moeder gaat ongerust naar de kast. Is Ilonka daar ondergekropen misschien? Geen Ilonka, wel ziet moeder de beide schelpendoosjes die de meisjes gemaakt hebben. Het ene is helemaal gebarsten. Van het andere is het dek-sel los.

Foei, wat een slordige kinderen. Nu gluurt moeder áchter de kast. Er staat niemand.

In de grote slaapkamer is ze ook niet. In het kamertje van Trix en Tineke staat het ledikant waarover netjes de geel gebloemde spreij.

Moeder wordt bang. Ongerst komt ze de huiskamer binnen.

„Is Ilonka soms hier?” vraagt ze.

Vader leest en boek. Het boek is heel spannend. Hij hoort niet wat moeder vraagt.

„Is Ilonka hier?” Moeder schudt vader zacht aan de arm.

„Niet doen,” broemt vader. Maar hij kijkt wel even op.

„Ilonka is weg.”

Als vader ziet hoe angstig moeder hem aankijkt, legt hij het mooie boek op tafel.

„Wat zeg je?” vraagt vader. „Wat is er weg?”

„Ilonka is weg,” zegt moeder weer.

Vader begint te lachen.

„Dat kan niet,” zegt hij beslist. „Ik zal wel even kijken.”

Met grote stappen loopt vader naar boven. Even later komt hij weer terug.

„Boven is ze niet,” zegt vader, „nu gaan we eens beneden zoeken.”

Moeder loopt achter vader aan. Ze zoeken in de voorkamer, onder de stoelen, achter de grote bank. Geen Ilonka.

Ze is niet in de keuken. Ook niet in de kelder.

Nu wordt vader toch ook ongerust.

„Ondeugend kind,” bromt vader. Met grote stappen loopt hij de tuin in. Moeder gaat hem gauw achterna.

22

Gevonden

In de tuin is het al een beetje donker. Vader zoekt achter iedere struik. Hij kijkt zelfs in de berkeboom. Hij roept: „Ilonka, waar zit je? Waar ben je, meisje?”

Moeder roept zacht: „Ilonka, kom dan toch.”

En dan ineens beweegt er iets in de zandbak. Moeder holt naar dat plekje toe. En wat ziet ze? Een angstig gezichtje van een kindje in een pyjama . . .

Vader tilt Ilonka in zijn sterke armen. Op een holletje gaat hij naar de kamer.

Nu zit Ilonka in de grote stoel.

Ze schreit zachtjes.

„Kind,” zegt moeder. „Wat deed jij in die zandbak? Waarom lig je niet in bed?”

„Ik . . .,” huilt Ilonka . . . „ik zocht Treesje. Maar . . . ze was er niet.”

„Waarom moest jij die pop hebben?” vraagt vader.

„Wij . . . Marijke . . . we speelden vader en moedertje. En toen was er geen kind. En toen . . .”

„Ik begrijp het al,” zegt moeder. „En toen ben jij stil-

letjes je bed uitgegaan. En je kon de pop niet vinden. En toen werd je bang."

Ilonka knikt verlegen.

"Je hebt ons maar lelijk aan het schrikken gemaakt," broemt vader.

"Gelukkig dat we je gevonden hebben," zegt moeder.

"Maar je mag nooit meer zo iets doen, hoor. Je mag je bed niet uitgaan. En je mag helemaal niet in de tuin komen in je pyjama. Je kunt wel ziek worden."

Moeder voelt eens aan Ilonka's voetjes. Ze zijn koud en ze zitten vol met zand. Er zit ook zand in haar haar. Moeder maakt haar vlug schoon. Ze wrijft de voetjes tot ze gloeien. Dan brengt ze Ilonka gauw in bed.

"Zul je het niet weer doen?" vraagt moeder zacht als Ilonka weer veilig onder de dekens ligt.

"Nee tante, echt niet, tante," belooft Ilonka met een bevend stemmetje.

"Ga dan maar gauw slapen." Moeder doet het raam dicht. Ook de gordijnen trekt ze weer naar elkaar toe. Ze kijkt een poosje later nog even naar de beide ondeugden.

Gelukkig, nu slaapt Ilonka ook.

Hatsjie, niest Ilonka de volgende morgen. Hat-sjie.

Marijke wordt er wakker van. En moeder zeker ook, want de deur gaat open. In haar mooie bloemetjesjurk komt moeder de kamer binnen.

"Ik heb jullie maar laten slapen," zegt ze. "Dat was voor Ilonka erg goed. Zij is gisteravond zo laat naar bed gegaan."

Ilonka krijgt een kleur. Marijke begrijpt moeder niet.

"Gelijk met mij toch," zegt Marijke. Ilonka zwijgt. Moeder kijkt Marijke aan.

En dan ineens vraagt Marijke: "Waar is de pop? Waar is Treesje? Heb je haar nog gevonden?"

Hat-sjie, niest Ilonka. Moeder geeft haar een zakdoek.

„Je bent verkouden, meisje. Vader moet vanmorgen maar alleen naar de kerk gaan. Jij mag nu niet mee. Je zou de dominee aan het schrikken maken.”

Vader komt ook even de kamer in.

„Ja ja, dat komt er van,” plaagt vader. „Als kleine meisjes 's avonds in de zandbak willen spelen, inplaats van rustig te gaan slapen.”

Marijke begrijpt haar vader ook al niet. Moeder vertelt wat er gebeurd is.

Marijke wordt erg verlegen als ze alles heeft gehoord.

„Ik zal het niet weer doen, mammië,” belooft ze zacht.

„We houden je aan je woord.” Vader zegt het ernstig.

„Als moeder zegt: ‚slapen gaan,‘ dan ga je slapen.

Begrepen, kinderen?”

Marijke en Ilonka knikken schuld bewust van ja.

Vader is naar de kerk gegaan. Ilonka mag niet mee. Ze is echt verkouden geworden, hoor.

Moeder trekt haar een wollen vestje aan. En nu gaat moeder het verhaal vertellen dat ze aan Marijke beloofd heeft.

Marijke ligt in de grote stoel. Haar zieke been rust op een kussen. Moeder zit in de gemakkelijke tuinstoel. En Ilonka zit op een laag bankje. Vlak bij moeder.

„Wordt het een leuk verhaal, mam?” vraagt Marijke.

Moeder schudt haar hoofd.

„Geen leuk verhaal, maar een mooi verhaal,” zegt moeder. „Luister maar.”

„Het was bijna avond,” zo begint moeder te vertellen. „En bij een grote schuur stond een man. Die schuur was geen gewone schuur, maar een schaapskooi. En die man was een herder.

De schapen moesten gaan slapen. Door de geopende deur gingen ze één voor één naar binnen. De herder telde zijn schapen. Hij keek ook of een beestje soms een wond of een schrammetje had.

Eén heeft een wond. Wat doet die herder? Hij wast de wond goed uit. Hij doet olie op de zere plek.”

„En toen deed hij er een verband om,” helpt Marijke. Moeder knikt. Ze gaat verder: „Die herder bezat honderd schapen. Maar er zijn maar negenennegentig de schaapskooi binnen gegaan. Er ontbreekt er dus één. De herder is moe. Hij wil zelf nu ook graag gaan slapen. Maar hij gaat weer de velden in. Hij zoekt. En zoekt. Net zolang tot hij het verdwaalde lammetje gevonden heeft.

De herder draagt het vermoeide diertje in zijn armen. Zo brengt hij het in de schaapskooi. De deur gaat dicht. Nu pas kan de herder ook uitrusten. Want nu zijn alle dieren veilig binnen.

De Here Jezus heeft gezegd: Ik ben de goede Herder. De goede Herder stelt Zijn leven voor de schapen. Die schapen zijn wij mensen. Grote mensen en kinderen.

De Here Jezus zoekt de zondaar op zoals de herder

het verloren schaapje ging zoeken. De Here beschermt ons tegen de Boze. Zoals de herder paste op zijn dieren. Jullie wilt ook graag schaapjes van de goede Herder zijn, is 't niet kinderen?"

Marijke en Ilonka knikken van ja. Ze kijken ernstig en ook wel een beetje verlegen.

Dan klapt het tuinhekje open. Er klinken stemmen. Er is geluid van voetstappen op het grindpad.

Om de hoek van het huis kijken drie gezichten.

„Vader,” roept Marijke verheugd.

„Tante, oom.” Ilonka kijkt met grote, blijde ogen. Ze huppelt de tuin door, naar de oude boer en boerin toe.

„Hoe komt u hier?"

Oom Teun en tante Jans geven moeder een hand. Marijke laat, met een gewichtig gezicht, haar been zien. De boerin schudt haar hoofd. „Kind, kind, je moet beter uitkijken in het vervolg,” vermaant ze.

„'t Is nog heel goed afgelopen,” zegt de boer. „De Here heeft jou wel bewaard.”

De grote mensen krijgen koffie. Ilonka mag rondgaan met de schaal waarop lekkere koekjes liggen. De koekjes-voor-de-zondag.

„Is Ilonka wel een gehoorzaam meisje, mevrouw?" vraagt oom Teun.

Ilonka verslikt zich bijna in haar karnemelk. Ze kijkt schuw Marijkes moeder aan. Zal zij het vertellen van . . . van gisteravond?

Moeder ziet die bange blik. Moeder glimlacht even.

„Ilonka is een heel lief meisje, hoor. Wij zijn blij dat ze zo lang bij ons ziek dochttertje mag zijn.”

Marijke knikt. Daar is zij ook blij om. Ze neemt een slokje uit haar beker. Brr, zuur. Ze trekt een heel vies gezicht. Vader ziet dat rare snoetje.

„Zit daar opeens een aapje?" vraagt hij verschrikt.

Marijke lacht alweer. En moeder geeft haar nog een schepje suiker.

Nu vindt Marijke de karnemelk al een béétje lekker.

24

De dokter is heel tevreden

Het is dinsdag. Vandaag zal de dokter komen. Marijke hoopt maar dat de dokter gauw komt. Want . . . dan zal hij misschien zeggen dat haar zieke been niet ziek meer is. Dat ze weer mag lopen. Als de dokter dát zegt, mag ze zaterdag uit. Naar het dorpje aan de zee.

Ilonka heeft al weer de kleertjes van pop Treesje gewassen en gestreken.

„Foei, wat maak jij je toch vreselijk gauw vuil,” bromt poppemoeder Marijke.

„Ja,” zegt Ilonka, „mijn kind doet wel drie weken met haar jurk. En jij nog niet eens één week.”

„Maar,” zegt pop Treesje treurig, „mijn moedertje laat mij soms hele nachten in het gras liggen. Soms lig ik ook wel uren in de zandbak. Mijn moedertje is wild en slordig met haar kind. Het is echt niet mijn schuld hoor.”

„Ik vind het erg,” bromt Marijke en ze trekt Treesje het nieuwe roderuitjes-jurkje aan.

„Wat is erg?” zegt een zware stem.

O, daar is de dokter al.

Moeder doet het verband weg. De dokter voelt voorzichtig de zere plek.

„Ik ben heel tevreden,” zegt de dokter. „Je mag vandaag een paar keer een eindje lopen. Maar . . . niet hollen. Niet kopje duikelen. En ook niet haasje-over doen.”

„Ha-ha,” Marijke proest het uit. „Dat is een spelletje voor jongens, dokter,” zegt ze eigenwijs.

De dokter lacht en vertrekt weer.

Marijke zit met glanzende ogen rechtop in haar stoel.

„Nu gaan we uit,” juicht ze blij. „We gaan uit, Ilonka. Zaterdag.”

Moeder helpt haar opstaan. Tussen moeder en Ilonka in loopt Marijke de tuin rond. Achter de heg staat Jaapje.

„Zie je wel hoe ik loop?” roept Marijke trots.

„Je lóópt niet, je kruipt als een slak,” plaagt Jaapje.

„Ga je mee naar de poesjes kijken?” vraagt hij.

„Mag het moeder?”

„Vrijdag,” belooft moeder. „Dan doet de enkel helemaal geen pijn meer.”

Als vader thuiskomt, loopt Marijke hem trots tegemoet.

„Gelukkig dat je weer je beentjes gebruiken kunt,” zegt vader. „Nu hoef ik dat zware kind niet meer iedere avond de trap op te dragen. Daar werd ik toch altijd zo moe van.”

„U jukt zeker?” zegt Ilonka. Ze ziet lichtjes in de ogen van haar nieuwe oom. Vader lacht. Hij is ook blij dat Marijke bijna weer helemaal beter is.

„Ik wou dat meneer en mevrouw Arnold het maar wisten,” wenst Marijke.

Moeder belooft: „Na de afwas schrijf ik even een briefje. En jullie mogen het samen naar de post brengen.”

In de laan lopen de twee meisjes. Marijke draagt haar pop. Ilonka houdt stijf de brief vast.

Ze lopen langzaam. Net alsof ze twee deftige dames zijn.

„O zeg,” Marijke staat stil, „ik ben een oude mevrouw. Ik kan niet goed lopen. En jij bent mijn man. Jij moet mij steunen.”

„Ja,” proest Ilonka. „Geef mij maar een arm, vrouw. Hou me maar stevig vast.”

„Niet zo vlug lopen, man. Mijn been doet immers pijn.”

„Je moet maar vroeg naar bed gaan, vrouw.”

„Ja, dat wil ik wel. Koop jij eerst even een taartje voor me?”

„Ik zal er tien voor je bakken in de zandbak,” belooft haar man.

Daar is de rode brievenbus al.

Ilonka laat de brief in de gleuf glijden. Er staat een heertje bij de bus. Hij wacht tot de brief er in gedaan is. Dan stopt hij de krant er in.

De meisjes kijken niet naar de meneer. Maar het oude heertje kijkt wel naar dat meisje dat zo langzaam loopt. Hij denkt: Is dat niet het kind dat achter op de scooter zat, verleden week? En dat toen zo verdrietig keek? Ja, ja, het heertje knikt eens. Ik zie het aan dat blonde paardestaartje.

Ze loopt zo langzaam. Zou ze nog een beetje ziek zijn.

„We gaan ook zwemmen,” babbelt Marijke als ze weer in de tuin zijn.

„Je hebt niet eens een badpak,” zegt moeder.

„Ik ook niet,” bedenkt Ilonka.

„Maar ik . . . u zou er een voor mij kopen . . .”

Moeder knikt. „Ja, we zouden samen naar de stad gaan. Maar toen kreeg jij dat ongeluk. Nu ben je bijna weer beter. Je kunt best in de bus zitten.” Moeder glimlacht geheimzinnig.

Marijke ziet het. Ze wordt rood van verrassing.

„O moeder, gaan we gauw. Vanmiddag nog? Koopt u een rood pakje voor me? Ik vind rood het allermooist.”

Ilonka zegt niets. Ilonka kijkt een beetje verdrietig. Ze was niet jaloers toen Marijke die twee trossen druiven kreeg. En later het mooie spel. Maar nu . . . Ilonka zou ook zo graag een badpakje willen hebben. Maar ze heeft geen geld. Vragen aan tante Jans? Zou tante Jans wel geld hebben voor een badpakje?

„Nee,” zegt moeder, „vanmiddag gaan we niet meer

met de bus. Je hebt genoeg gelopen vandaag. Morgen gaan we. Ilonka mag ook mee."

Op haar goede been huppelt Marijke de tuin door.

"Heerlijk," roept ze. "Morgen krijg ik een badpakje."

Ze heeft Treesje bij één arm vast.

"Wees toch niet zo wild," smeekt pop Treesje. "Ik word zo draaiërig van dat gehuppel van je, moedertje."

"Een badpakje . . . een rood. Enig," juicht Marijke.

25

Twee geheimpjes

Ilonka zit in de zandbak. Van het witte zand bakt ze taartjes. Ze vult de leuke vormpjes met het lekkere meel. Dan bakt ze de gebakjes in fijne boter. Wat zullen ze straks smullen!

En zaterdag gaan ze op reis. En morgen . . . morgen ga ik in de bus. Naar de stad. Heerlijk. Ilonka's ogen stralen. Ze heeft nog nooit in de bus gezeten. Ze is ook nog nooit in de stad geweest. En dan gaan we boodschappen doen. Marijke krijgt een badpakje. Een rood.

Even betreft Ilonka's gezichtje. Zij heeft ook geen badpakje. Maar . . . niemand koopt het voor haar. En zelf heeft ze geen geld. Ilonka zucht eens. Dat is wel jammer. Maar Ilonka is niet jaloers, hoor. Ze kijkt al weer blij. Dan ga ik maar pootje baden, denkt ze vrolijk. Pootje baden is ook leuk. Vol ijver gaat ze verder met bakken. Er zijn al zes taartjes klaar. Nu moeten er nog vier heel mooie gemaakt worden. En dan . . . mmm, wat zullen we smullen.

Marijke huppelt niet meer. En pop Treesje heeft eindelijk weer rust.

„O, wat heb ik een hoofdpijn gekregen van dat gedraai,” fluistert ze droevig. „Mijn hoofd bonst gewoon. En mijn ene arm doet zo'n pijn. Die is uit het lid getrokken. Hij hangt zo slap . . . o, o.”

Marijke rust in de grote stoel. Ze is zo blij. „Morgen ga ik in de bus. Morgen krijg ik een nieuw badpakje. En zaterdag . . . o, heerlijk,” denkt ze verheugd. „Zaterdag ga ik uit. Nu ga ik toch ook uit.”

Ze is zo blij, dat ze werkelijk niet stil kan zitten. Ze loopt naar de kamer waar moeder zit te naaien.

„Kijk,” zegt moeder, „dit is je nieuwe petty-coat. Vind je hem mooi?”

Marijke voelt de zachte stof. Ze streelt het fijne kantje. „Prachtig,” zegt ze stil. „O, wat prachtig, mammie.” Moeder kijkt er een beetje trots naar. Ze vouwt het onderjurkje voorzichtig op. Dan gaat moeder weer naaien.

„Maakt u er nog één?” vraagt Marijke. Ze kijkt naar het witte goed dat moeder onder de machine legt.

„Ja,” knikt moeder.

„Krijg ik er twee?” vraagt Marijke.

Moeder schudt haar hoofd.

„Niet?” Marijke kijkt even beduusd.

„O,” zegt ze dan, „die is natuurlijk voor Trix. Gaat u er ook nog een voor Tineke maken?”

Moeder schudt alweer haar hoofd.

Niet voor mij. Niet voor de zusjes . . . Marijke kijkt moeder vragend aan. Voor wie maakt moeder dan die petty-coat?

En dan . . . ineens . . . begrijpt Marijke het.

„Voor Ilonka natuurlijk,” roept ze.

„Ssst,” roept moeder gauw, „je mag het niet vertellen. 't Is een verrassing. Dit blijft een geheimpje hoor, tussen jou en mij.”

„Ja, ja.” Marijke knikt. Nu heeft ze een geheimpje met moeder. Ze zal het niet vertellen. Aan niemand.

„Ik kan goed zwijgen,” zegt ze gewichtig.

„Dat weet ik.” Moeder lacht even.

Marijke helpt met het afknippen van de draadjes. Ook raapt ze alle draden en spelden op die op het vloerkleed liggen. Het kleed is rood, donkerrood. 't Heeft vierkante grote blokken van groen en zwart. Marijke vindt donkerrood niet zo mooi.

„Ik wil een lichtrood pakje hebben, mam. Mag dat?”

„Goed hoor.”

„Wat zullen Ilonka en ik fijn zwemmen,” denkt ze vrolijk.

„Je kunt zo heerlijk op die golfjes liggen. Dan is het net of je in een bootje zit. Maar . . .”

Plotseling houdt ze op met draadjes zoeken.

„Maar . . . Ilonka kan niet op de golfjes liggen. Zij heeft geen badpakje. Hoe moet dat nu?”

Marijke zit vreselijk ernstig te staren. Ilonka heeft vast geen geld om er een te kopen. Zij heeft niet eens een spaarpot. Ik wel . . . Marijke blijft een poos stilzitten. Dan gaat ze op haar tenen naar de theekast. In het laatje staan drie spaardoosjes. Een geel, een groen en een wit. Het witte is van Marijke. Ze pakt het spaardoosje voorzichtig op en draait zacht het sleuteltje om. Vlug telt ze haar geld. Er zitten drie guldens in en een paar kwartjes. Ook één dubbeltje.

„Drie gulden,” Marijke weifelt, „zou drie gulden wel genoeg zijn voor het kopen van een badpakje?”

„Wat doe je?” Moeder draait zich even om. Als ze Marijke bij de theekast ziet staan, loopt ze verwonderd naar haar toe. Marijke kijkt verlegen van het witte doosje naar haar moeder.

„Wat doe je, Marijke? Tel je je spaargeld?”

„Is drie gulden . . . wel genoeg voor een badpakje?”

„Maar kind,” glimlacht moeder, „dat hoeft jij toch niet te betalen. Hoe kom je daar nu bij. Doe maar gauw het doosje op slot. En berg het weer weg.”

Marijke schudt met haar hoofd van nee. „Ik wou . . .”

stottert ze. Ze durft niet opkijken. Zal moeder het wel goedvinden? „Ik wou . . .”

„Zeg het maar.”

„Ilonka heeft geen badpakje, en . . . ik wil . . .”

Moeder begrijpt het al.

„Wou jij van je eigen geld voor Ilonka een badpakje kopen?” vraagt moeder.

Marijke knikt. „Mag het, mam? Ik heb drie gulden. Is dat genoeg? Kost een badpakje drie gulden?”

Moeder slaat haar arm om Marijke heen. „Ik vind het heel lief van je.” Moeder streelt even langs het warme gezichtje van haar dochttertje. „Maar . . .” gaat moeder verder, „jij bent zo hard aan het sparen. Jij wilt toch graag weer een pop hebben zoals je aan Ilonka hebt gegeven?”

Marijke knikt stil.

„Nu wil je je geld uitgeven aan een badpakje. Als je daar maar geen spijt van krijgt . . .” zegt moeder zacht. Ze weet dat Marijke het wel eens moeilijk heeft als Riteke met háár pop komt spelen. Dan wordt Marijke knorrig. Ze moppert en ze bromt. Ze is echt jaloers. „Nee mam, echt niet mam.”

Moeder moet haar even knuffelen.

„Ik doe de drie gulden in mijn portemonnaie,” zegt moeder. „Als het niet voldoende is, betaal ik de rest wel, hoor.”

Moeder glimlacht: „Nu hebben we al weer een geheimpje.”

„Ja, ja, nu hebben we twee geheimpjes. Vertelt u het aan niemand, moeder?”

Nee, dat zal moeder stellig niet doen.

Op het tuinhekje zitten twee meisjes. Ze hebben schone jurkjes aan en glimmend gepoetste schoentjes.

„Zouden we vanmiddag nog kunnen zwemmen?” Ilonka kijkt naar haar koffertje, dat bij het hekje staat. Er zit een nieuwe witte petty-coat in. Er zit ook een geel badpakje in.

„Vast wel,” antwoordt Marijke. „Of anders vanavond.” „Vanavond lig jij in je bed, meisje.” Vader legt de hark neer en gaat bij het hekje staan. „Dat is wat anders dan zwemmen in de zee.”

„Ik hoor een auto.” Marijke steekt haar vinger in de hoogte. Ze houdt haar hoofd een beetje scheef.

„Toe-toet,” klinkt het in de laan. „Toe-toet.” En daar komt aan . . .

De meisjes vliegen naar de keuken.

„Moeder, de auto komt er aan.”

„Tante, de auto is er, de auto is er.”

Dan hollen ze weer terug naar het hek.

Nu zitten ze in de auto. Voorin. Marijke mag bij het raampje zitten. Ilonka zit deftig tussen meneer Arnold en haar vriendinnetje in.

„Gehoorzaam zijn, hoor,” zegt moeder. „Doen wat meneer en mevrouw zeggen. En voorzichtig zijn.”

„En een ansicht sturen,” zegt vader.

„Iedere dag,” belooft Marijke grif.

De grote mensen lachen.

De auto rijdt weg. Naar het kleine dorpje aan de grote zee.

